

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY

NO. 05639

MI-MAAMAKIM

L. Aichenrand

Permanent preservation of this book was made possible

by Anne Phillips

in memory of

William Chroborsky

THE MAX PALEVSKY
YIDDISH LITERATURE COLLECTION

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

LAJZER AJCHENRAND - DES PROFONDEURS DE L'ABIME
POÈMES ET SONNETS

אַרױסגעגעבן מיט דער מיטהילף פון דער קולטור-אַפטיילונג
ביים „דזשאַינט“ אין פראַנקרײך

לייזער אייבענראַנד / ממעמקים

ל. אטעגאן
בא אטעגאן גאטעגאן
בא אטעגאן גאטעגאן
בא אטעגאן גאטעגאן
בא אטעגאן גאטעגאן
בא אטעגאן גאטעגאן

לייזער אייבענראַנד

ממעקים

לידער און סאַנעטן

1953

פאריז

... און גיב גאָט
אז ווען אונדזערע מערדער
וועלן אין זיך אריינקוקן
זאָל זיי אַנכאַפּן אַ גרויל
פאַר זיך אליין.

איבעריק ווערט מיר

ביי מאַג טרינקט איר די נאַכט פון מיין בליק :
אין דער נאַכט איז ער ווי פאַרלאַשן ליכט.
צווישן לעגענדעס בלאַנדזשעט אַ הייליקער היין און צוריק —
און נאָר דער טויט טראַגט זיין אייגן געזיכט.

עמען גייט מיט פאַרברענטע טריט דורכן נאַכטיקן לאַנד :
אַ געשמאַרבן קינד טראַגט זאַליץ און ברויט מיר אַנטקעגן;
דער ווינט רייסט קריעה אין מיין פאַרבלומיקט געוואַנט.
פון אייביקן שלום רעדט הונגער אויף אַלע וועגן.

זיבן מאַל בייגט זיך פאַר מיר דער טויט,
זיינע שטיינערנע ליפן רעדן פון אומשולד און געוואַלד —
צו זיין אייגענער לוויה ציט אַ פּויגל רויט —
און איבעריק ווערט מיר מיין מענטשלעך געשמאַלט.

דער אנהייב

אין קעלער, אונטער פארהאסטע נאכמלעכע טויערן,
איז ווידער א הייליקער צווישן אונדז געבוירן.
— שטיל טאנצן מלאכים אויף ברודיקע גאסן.

דעם הייליקן קומען באגריסן צוועלף אייזערנע קריגער,
מיט הייסע ליפן בעט יעדער: „מאך מיך פארן זיגער.“
— אין בלינדע פענצטער זעט מען שמערן דערבלאסן.

אין קילע הענט טראגט יעדער א שווארצן בעכער,
פינצטער פיבערן זייערע אויגן ווי תהומיקע לעכער.
— א שאקאל איז הושכדיק לעבן זיי פארבייגעצויגן.

אין יעדן בעכער גיסט דער הייליקער פון גלויבן א טראפן.
שאטנדיקע מאמעס מיט ווייסע פינגער אין די פענצטער קלאפן.
— טיף האט זיך דער שאקאל פאר די קריגער פארבויגן.

אין דארשט ליגן פארשטיינערט די פעלדער.
ברוין זשאווערט דער אקער פאר דעם שטאל.
מיט פלאמען און רויך אַמעמען די וועלדער.
די שווערע וואַלקנס שפייען ווי מיט גאל.

קינדער זוכן די אייגענע אויגן אין בלום,
אין אַשיקע מכריכים הילט זיי יעדע גאַס.
מאַמעס וואַכן אויף פון שגעונדיקער גלום
און ווערן פון טיפן צער קיל און בלאַס.

נשמות שטייגן אויף צו אַ צעריסענעם הימל
און קריצן דאַרט איין היעראַגליפן פון נויט —
זיי רייסן קריעה אין שמערן פון הימל
מיט קאַלטע פינגער פון נאַכט און פון טויט.

אין-סופיק פאַרוינקען תקופות און צייט.
הונגעריקע וואַגלען אין השכות דורך נעכט —
אין פינצטערן שטאַלץ רופן מלאכים פון ווייט
די שטאַרבנדיקע קריגער צום לעצטן געפעכט.

פון דונער און בליץ דער צעפלאַמטער ווינט
הילט אַרום די ערד מיט פייער-מליתים
און שווייגנדיק וואַרט ער, ביז עס צערינט
דער לעצטער זיפן פון די מתים.

מײן מאמע

מײן שוועסטער עסקע און אלע נים-דערמאָנטע דערמאָרדעטע שוועסטערן

א

שוועסטער, ווען דיין האַנט
לעשט לבנה אויס,
שטייגט פון אַ פראַסטיקן קבר
אונדזער מאמע אַרויס.

זענען אירע טריט
אַזוי שמיל געוואָרן —
ווי דאָס קאַלמע שווייגן
אינעם שוואַרצן קאַרן.

פון אירע ווייסע תכריכים
רינט אַן אוראַלט קלאַנג —
גריין לאַכט הינטער איר
טאַרקוועמאַדאַ אין זיין וואַגן.

גלאַזיק צעפאַלט זיין געלעכטער
אין פאַרלאַזענעם וואַלד —
פינצטער פון יעדן קבר
ברענט אַן אַנדער געשמאַלט,

און סקעלעטיש ציען זיי
אייביק דורך די נעכט;
זייערע שמערנס קושט די מאמע:
„גאַט און זיין מישפּט איז גערעכט.“

אויס די וועלדער פון טויטע ביינער, פון זייער גרויליקער מיט, קומט מיין מאמע צווישן שווארצע מלאכים מיט אירע פארלאשענע טריט. פאר מיין טיר ווייסע טעפליכער שפרייט זי אויס.

קיל רוט איר שמערן אין נאכטס זילבערנע הענט. אויף א פעלד גליווערט שוועסטער שמוס און געשענדט. א ברוינע היענע, געזעטיקט, וואקלט אין ווייט ארויס.

און די שמערן גליען ווייס און קאלט, איבער שוועסטער און היענע צימער גאטס געשמאלט — מיט בלויע ליפן רעדט פון ליבע א פארגאזמער ייד.

טיפ און קרישמאל-ריין רינט שוויגן איבערן פעלד. נאכט האט פון שוועסטערס ברוסט זיך טרינקען געשמאלט — ווינענדיק זינגט די מאמע א טרויעריק ליד.

דאָס געמאַ ברענט

זענען אויפגעריסן אלע טירן,
אויפגעפראַלט אלע פענצמער;
אין די בלויע פליגל פון ווינט
לאַכן רוימע געשפענסמער:
— דאָס געמאַ ברענט, דאָס געמאַ ברענט!

איז מיין טויטער שוועסטערס שאַטן
קיל דורך מיינע אויגן
צו דער קאלטער גרינער לבנה
מיט איר ברענענדיק קינד געפלויגן:
— דאָס געמאַ ברענט, דאָס געמאַ ברענט!

האַט די נאַכט מיט שוואַרצע מעסערס
געשניטן ברוסטן פון מיין מאַמען,
מיט איר פאַרפרוירן בלוט
געוואַלט פאַרלעשן די הייסע פלאַמען:
— דאָס געמאַ ברענט, דאָס געמאַ ברענט!

האַט מיין פאַטער פון אונטער דער ערד
זיין האַרץ אַרויסגעטראָגן,
ווי אַ בליץ געשליידערט עס פאַר גאַט
און צאַרנדיק אַנגעהויבן קלאַנגן:
— דאָס געמאַ ברענט, דאָס געמאַ ברענט!

איז מיין ברודערס אייביקער טרויער
געקומען פינצטער צו פליען,
געשמעלט זיך שווייגנדיק פאר גאט
אויף זיינע סקעלעמן-קניען:
— דאס געמאָ ברענט, דאָס געמאָ ברענט!

גאר ער — ער איז קאלט און שמום
ווי אייז און גראַניט
און וויקלט די ערד ווי אַ נאָס טוך
אַרום זיינע הייסע טריט:
— און דאָס געמאָ ברענט, און דאָס געמאָ ברענט!

שעפּ איך ווילד דאָס פּלאַמענליכט
און טרינק עס פון מיינע הענט,
און שפיי עס אים דאָן אין געזיכט,
און וויין און שריי:
— גוט אַז עס ברענט! גוט אַז עס ברענט!

מען פירט זיי צום שחיטה-פלאץ

פון דער ס.ס. ארומגערינגלט גייען זיי שווייגנדיק
איבער די ווארשעווער גאסן צום שחיטה-פלאץ.

אכזריותדיקע רו — ווי שמיל איר גייט,
נאָר ניט רירט זיך מער אונטער אייער טריט;
אויף דער ערד וואָס ליגט קאלט און גרייט,
צייט די פאַרלאַזנקייט מיט אייך ווי אַ גואל מיט.

נאָר ניט רירט זיך מער אונטער אייער טריט.
טונקל רינט נאָר אַן אורפאלט שמיל געוויין.
אַ מידבר-זון ברענט נאָך אייערע לעצטע טריט;
וואַסער שלאָגט קיינער מער ניט פון אַ שמיין.

טונקל רינט נאָר אַן אורפאלט שמיל געוויין
אין דעם זכרון. און אַ לאַנגע טויטנדיקע שלאַכט
גיסט שווער אין דער יינגסטער צייט אַריין
דעם קאַלטן אַטעם פון טויזנטיאַריקער נאַכט.

אין דעם זכרון ברענט אַ לאַנגע מויטנדיקע שלאַכט
אין שמעט וואָס דאָס לעבן טוט פאַרמיידן —
אוי גאַט! עס איז דעם תליונם דאַרשט דערוואַכט
און וויל מיט אונדזער בלוט זיך ניט צעשיידן,

אין שמעט וואָס דאָס לעבן טוט פאַרמיידן —
איך-סופיקע טרויער — ווער זאָל אונדז פאַרגעבן?
מוז איך אַ לעצטער בייזיין, ווען זיי פון לעבן שיידן,
און נאָך צוזינגען צו זייער נאַקעמן באַגרעבן?

איך-סופיקע טרויער — ווער זאָל אונדז פאַרגעבן?
גאָר ניט רירט זיך מער אונטער זייערע טריט —
ווי אַ שוואַרצער טייך ליגט די ערד, אָן לעבן;
שפאַנט ישו צווישן אייך איצט אין אייער מיט? ...

מײן פאלק

א, פארלאָשענער בליק,
טונקל, קבר־מדיק פארשמומען;
ווער גיט דיר דאָס ליכט צוריק
וואָס מען האָט דיר צוגענומען?

אונדזער אונטערנאָנג צעשמראַלט
א ים פון שווייגן,
שמילער נאָך ווי ווען עס פאלט
א בלאַט פון די צווייגן.

שמילער — שמילער —

א, פארלאָשענער בליק,
אלע הימלען פארטונקלט דיין צער;
יעדע רגע פירט אונדז צוריק
צו א פארשמייערמן גלות-האר.

מיר ליגן צעשפרייט
ווי שמערנדיקער שטויב אין ווינט,
פון אונדזערע ליפן שרייט
דאָס בלוט נאָך בשעת סע רינט;

שמילער — שמילער —

א, פארלאזשענער בליק,
צערונען ווי דער נאכטיקער מאן,
ווער גיט דיר ס'ליכט צוריק
וואס כישופט דיר פון בראשית אן?

די געמאז-שרעק ברענט
אויף ליפן פון א דערמאנדעט קינד
און פעלקער טראגן אין הענט
דעם קאלטן רויך פון מיטנאכט-ווינט

און ציען פינצטער פארביי
פאר אונדזער לאנג און היים געבעט,
ווי פאר שמורעס-געשריי
אין פארפוילטע חורבות פון שמעט —

שמילער — שמילער —

א, פארלאזשענער בליק,
אויסגעטונקלט פון נאכט און פון שפאט —
מיר זענען די פייערבריק,
אויפגעשפאנט צווישן טייוול און גאט.

מיר קענען אייך

טריט אין בלוטיקן נעפל, גלעזערנע שלעסער אין ווינט,
מיר קענען אייך אין פארשישע גלותדיקן לאַבירינט.

בלאנדזשען מיר פארגעסן אין פארלאַשענעם גארטן — נאכט,
ווי אין קאלטן לבנה-שיין אונדזער פארלאַזנקייט וואַכט.

ווי אין אונדזער קלאַנג פארלעשן זיך תקופות און צייט
און מיר זענען צווישן פעלקער די גרויסע איינזאַמקייט;

ווי אונדזער לעבן ברענט אויף שיימער-הויפן אין-סופיק שטיל,
און מיר זענען דער טראַפּן וואָס איז אין בעכער צו פיל.

דו, וואָס אַ יעדנס גורל פון דיין פארשוויגענער האַנט פאלט,
אַנשפּלעק נאָך איין מאָל דעם מענטשן אין דיין אמתדיק געשמאַלט.

ווען דער אמת און שקר מיטן זיך ווי דאָס דעמערהדיקע ליכט;
ווען אונדזערע מתים רופן די פעלקער צו דיין גרויס געריכט;

ווען אונדזער לאַכן ווערט שוין אין געבוירן פארשמינט;
ווען אין זייערע אויגן תמיד דער קין-צייכן שיינט —

לעבן מיר נאָך מיט דיין בראשיתדיקן וואָרט פאַרבונדן
און צינדן יעדעס אות אין בלוט פון אונדזערע ווונדן —

טריט אין בלוטיקן נעפל, שווינדלדיקע בריקן אין ווינט —
מיר קענען אייך אין אייזיק-גלותדיקן פעלקער-לאַבירינט.

טויט און ווידערגעבורט

האָסט מורא?
שעכט ווייטער און טויט!
איז דיין מעסער מעמפ?
לאָז עס שאַרפן!
שנייד מיינע אָדערן אויס
און שפּאַן זיי אויף דיין געווער
ווי אויף האַרפן —
און הילך ווי טויזנטער אַרגלען
און טרומיטער און שאַל:
די יידן זענען פון גראַניט!
די יידן זענען פון שטאַל!

האָסט מורא?
זע, פון בלויען באַרג
קומט משה —
אויף זיין שמערן טראַגט די זון,
זיין בליק רוט איבער אַקעאַנען!
יאַרמיוזנטער רוישן אין זיין בלוט,
זיינע ווערטער פּלאַטערן
ווי רויטע פּאַנען!
זע, דאָרט קומט די מוטער רחל
פון טונקעלן ברונעם,
אין איר בלייכער האַנט
דער זילבערקרוג;
און דאָס דעמעַרדיקע ליכט
ציטערט פאַרחלומט איבער יוספּס וויג —

שעכט זיי, טויט זיי!
איז דיין מעסער טעמפ?
לאז עס שארפן!
הערסט — דוד שפילט
אויף זיינע צויבערהארפן;
און די נאכט צימערט בלוי
און די נאכט צימערט שטיל
און א טונקעלער וואַלקן
צימערט איינזאם און קיל.
דערווערג אים,
זאל ער שטארבן!
זאל זיין רויט בלוט
וונדערלעכע נעכט דורכפארבן!

זיי קומען ווידער!
פון אלע ערדטוילן,
פון אלע עקן;
איינער טראַגט ווייסע ליכט,
אן אנדערער דעם וואַנדער-שטעקן —
אין משהם האַנט
צאָפלט די ערדקויל ווי אַ האַרץ;
מיט דער צווייטער שפּאַלט ער ימען;
יוסף קומט פון גרוב אַרויס
און הערט די ווייכע טריט
פון זיין מאַמען —

טויט זיי נאָך אַ מאָל,
נאָך צוועלף מאָל טויט זיי!
גענוגט דיין מעסער ניט?
נעם קאַנאַנען!
נעם גיפּט!
נעם גאַז!
נעם גראַנאַטן!

זיי קומען ווידער —
דער יונגער זון,
פירט דעם אלטן מאַטן;
זיי גייען ניט,
זיי שוועבן —
אין יעדן גליט ניט
זיין גערויכט לעבן!
און דורך בריקן,
אויף נעפל געשפּאַנט,
זייערע טריט רוישן
פון לאַנד צו לאַנד.
א, דינע שמינערנע ווענט,
דיין טויטע שרעק —
טויזנט מאל רוף איך דיר צו:
וואַרשע און מאַידאַנעק! —

האַסט מורא?
שעכט ווייטער און טויט!
איז דיין מעסער מעמפ?
לאַז עס שאַרפּן!
שנייד מיינע אַדערן אויס
און שפּאַן זיי אויף דיין געווער
ווי אויף האַרפּן
און הילך ווי טויזנטער אַרגלען
און טרומייטער און שאַל:
די יידן זענען פון גראַניט!
די יידן זענען פון שטאַל!

קוים זע איך דיין שטיינערן פנים

קוים זע איך דיין שטיינערן פנים
צווישן פארסמטע ברענענדיקע שמעם,
פארפירט אויף די ליפן מיין געבעט —
קוים זע איך דיין שטיינערן פנים:
דו ברוינע גלוסט פון אוראלטן וואלד,
פינצטערער דראכן דו, אין מויטס געשמאלט —

קוים זע איך דיין שטיינערן פנים,
דערציילט דיין לאכן ווי אַ קרומע שווערד
פון אייביקער ליבע אויף דער געדולדיקער ערד —
קוים זע איך דיין שטיינערן פנים:
דו בלוטיקע לעגענדע, פעלקערס אייביקער טרויער,
צוועלף מאל געקרייציקטער ישו אויף דיין מויער —

קוים זע איך דיין שטיינערן פנים,
נאָגן ס'בלוט פון אונדזערע אויגן שפינגען,
לאָזן עס דורך דינע גרינע אַדערן רינגען —
קוים זע איך דיין שטיינערן פנים:
קלאָגן דינע זין ווי גערייצמע שלאַנגען.
דורך וועמענס חלום איז מאַדאָנעק גענאָנגען ?

קוים זע איך דיין שטיינערן פנים,
פיבערט די ערד היים און רויט
ווי דער לאַמפן-אַכאַזשור פון מיין מאמעס הויט —
קוים זע איך דיין שטיינערן פנים:
דו האַסט פון דיין לייב דיינע זין געבוירן,
מיט גליענדיקע ליפן צום מאַרד זיך באַשווירן —

קוים זע איך דיין שטיינערן פנים,
דו קין צווישן פעלקער, דן גייסט פון ס"ם,
זינגט אין גארטן פון בלומ דער נאַכמיגאַל —
קוים זע איך דיין שטיינערן פנים:
שמראַלנדיק ווי אַ מוטער מיט געשלאַסענע אויגן
פון ליבע, האַסטו דיינע זין שווייגנדיק געזויגן,
פאַלק דו פון אַלע גרעסטע מערדער!

די באלאדע פון ישו און א יידיש קינד

אונטגלעקן — שווארצע אַדלער ציטערן.
געשמאַרבענע נשמות קלאַנגן אין ווינט;
אַרומגעהילט פון שקיעהדיקע געוויטערן
שפּאַנט ישו מיט א יידיש קינד.

ווי גאַטס אַמעם אונטער זייערע טריט
פיבערט די ערד היים און שווער;
קיל ווי א שאַטן שלייכט נעבן זיי מיט
אַן ס. ס. מאַן מיטן בלאַנקן געווער.

דודס שמערן אויף ישו'ס ברוסט —
שמיל און טיף איז ער פאַרטראַכט;
ס'טרינקט דאָס קינד די שמערן-גלוסט
וואָס רינט קיל אין דער נאַכט.

ער נעמט עס ווייך אויף זיינע הענט —
די ערד האלט איר אַמעס איין;
צוועלף מאל האָט ער זיך דערקענט
און ביידע לאַכן צום לבנה-שיין.

קיל ווי אַ שאַטן שלייכט נעבן זיי מיט
אַן ס.ס.מאַן מיטן בלאַנקן געווער;
פון אונטער זיינע אייזערנע טריט
שטייגן טויטע שווייגנדיק אַפער.

אין זייערע אַשיקע קימלען פון ווייטן
קען מען אַ בלויען רויך דערקענען;
ווי שוואַרצע ליכט זייערע אויגן באַגלייטן
ישו'ן מיטן קינד צום פאַרבּרענען.

א קליינע באלאדע

אויסגעהויכטע נשמות וואס פלאַטערן תמיד אין ווינט —
צו א יידישער מאמע קומט אין הלום א דערמאָרדעט קינד.

ציטערט די מאמע אויף: דעם קינדס שמערן בלוטיקט רויט,
אין קינדס אויגן שאַמענען אַפענע קברים פון טויט.

זייער שווייגן איז אזוי טיף און גיהנומדיק היים
און שלאַגט אויף איר שמערן אַרויס שוואַרצע טראַפנס שוויים.

בייגט זי זיך איבער די אַשיקע ליפן צו פאַרנעמען אַ הויך,
וויקלט זי אַרום אַ בלוייער נעפל פון גאַז און פון רויך.

וויל זי מיט איר לייב וואַרעמען זיין גרינע הויט,
ציט פון קאַלטן גופעלע אַרויס אַ וואַלקן פון שרויט.

דעם קינדס פינגער צינדן זיך אן ווי שווארצע ליכט,
זייער פלאם איז פינסמערער ווי פאר-בראשית-נעכט.

טרערן ווי שווארץ-אפל פאלן אויף זיינע קילע האר
אינעם צעבראָכענעם בעכער פון זיין פארסממן איינציקן יאר.

וויל די מאמע שרייען: שמע...! — ווערנט זי איר אייגן קול
און צעגיסט זיך אין פארשטיקטן האלדז ווי הייסער שטאַל.

א פינסמערניש צערוישט זיך איבער איר שווערן קאָפּ
וואָס ציט זי מיט קאלטע הענט אין אָפענע קברים אַראָפּ —

בעט דאָס קינד רחמים ביים שווייגנדיק-קאלטן מוים:
דערלייז! דערלייז מוין מאַמען פון דער מיפער נויט!

דעראינערונג

דעראינערונג — קאלטער שפיגל,
גרויע שאַמנס און נאַכט;
אַ וועג אויף רויכיקע פליגל
האַבן זיי צום הימל געמאַכט.
אין די מוימע שמעם,
וון ס'ווייעט אַ שוואַרצער ווינט —
ווער זאָגט קדיש, ווער בעט,
ווער רופט גאָט אַצינד?

איך מוז דורך טרינקען
מיין גאַנץ לעבן ווי סם,
און וועל אייביק זינקען
אין דיין השכותדיקן ים;
דיין אַטעם ציט
אין דער פאַרלאַשענער ווייט,
וון די איינזאַמקייט בלייבט
אן אַ גאַט, אָן צייט.

איר פראַסטיקע צעלטן
אויפגעשמעלט פון מעג —
וויפל פאַרגליווערטע וועלטן
ליגן אויף אייערן וועג!
מיין דאַרשט קוואַלט
פון אַ פאַרברענט פאַלק אַצינד;
אין פאַרגעסנהייט פאַלט
גאַט, מענטש און קינד.

איר צערונגענע פארלאנגען,
אין בלוי-פארגאזמן דופט —
אייערע פארלאשענע קלאנגען
די מיטנאכט אין מיר רופט
אין די מויטע שטעט
ווי ס'ווייעט א שווארצער ווינט —
ווער זאגט קדיש, ווער בעט,
ווער רופט גאט אצינד ?

דעראינערונג — קאלטער שפיגל,
גרויע שאטנס און נאכט;
א וועג אויף רויכיקע פליגל
האבן זיי צום הימל געמאכט.

איך הער די טויטע וויינען

איך הער די טויטע אין מיר וויינען:
„אין אונדזער סוף ביסטו א נייער באגין;
דיין ווארט זאל ווי קרישמאל שיינען,
ווי עס שיינט אין אונדז דער בראשית-זין.

ווען זייערע הערצער ניט מיט ליבע שלאגן,
נאר וואַיען ווי די הינט צום לבנה-שיין,
זאל דיין ווארט אזוי ווי איוב קלאַגן
איבער זייער ברויט און איבער זייער וויין.

ווען זיי וואַלגערן זיך אין תהומיקע שיפן
און רייסן ציינערדיק אונדזער לייב ווי וועלף;
בעת זייערע הייליקע לאַזן נאך מראַפנס טריפן
און זאלבן זיי אין אַפשיין פון די צוועלף —

קריץ אין הארטן גראניט איין זייער נאָמען,
אויף פארברענטע ליפן פון אַ דערמאָרדעט קינד;
אויף אלע מעג וואָס פאָרגייען און קומען
קריץ אים איין ווי פייער אין אייזיקן ווינט!

קריץ אים איין! און אלע די זעקס מיליאָנען
שמרעקן פון דער ערד דיר אַרויס זייערע הענט,
אַז אויף יעדער זאָל ווי אויף שוואַרצע פאַנען
בלויבן זייער נאָמען ווי פון שאַנד אַ מאָנומענט!

איך הער די טויטע אין מיר וויינען:
אין אונדזער סוף ביסטו דער באַנימער ווילן —
דיין וואָרט מוז ווי אַ קרישטאָל שיינען
און ווי אַ קללה וואָס טאָר ניט פאַרשטילן.

ברוינע שקיעה

נאך אויס מײן טיפן שלאָף אין קברדיקער מיט
וועקן מיך דײנע אײזערנע פראַסטיקע טריט.

ווילד לאַכסמו דורך די נעכט ווי דער קאַלטער ים,
שווער שטאַרבן די פאַרלאַזענע אין דיין הייסן פלאַם.

האַרט ווי דאַס שווייגן אין דעם שמומען שטיין
טריקנט דיין ברוינער דאַרשט אַלע פעלדער אײן.

אין מײן זכרון שפּיגלט דיין שטיינערן פנים דעם טױט —

זע, איך בין אַלט צוויי טױזנט יאָר און שווייג;
ווייסע קרייצן שלאַגן מאַרגנס אויף יעדער צווייג —

אַ טונקל רוישט שוין ווידער אין מײן קאַלט געהער;
אויף וויפל ווינטן דונערט דיין טױטער טריט אַהער?

דו ברענסט מיך אפילו אין מײן קברדיק טיפן שלאָף!

די לעצמע שעה צערינט איבער דער געשאכטענער עדה —
 אין הלום גייט דאס שמעטל אויף אין מיינע אויגן
 און איך זע: דער אלטער שמש האט תפילהדיק אויסגעצויגן
 זיין נאקעטן האלדז צום מעסער ווי אויף דער עקדה —
 שמערן מיטן זייער קאלטן גלאנץ מיטן בלוט פון דער עדה.

די נאכט טראגט ארום איר שווייגן ווי א הקפה
 און מאפט מיט בלינדע פינגער די אויפגעבראכענע פענצמער
 און הערט, אין שטילן צאנקען זינגט דער קלענסטער
 אויס דער גוססדיקער עדה פון תהילים די לעצמע סטראפע;
 די נאכט טראגט איר שווייגן ארום די גוססים ווי א הקפה.

ארום דעם עמוד ציטערט שטיל אן אויסגעהויכטע נשמה.
 מיט קילע הענט טוט די ערד די געשאכטענע פארוויגן
 מיטן חזנם פארשוויגענעם אבלדיק-אומעמיקן ניגון;
 פאר גזלנים טראגט זי אין איר ווארעמען שוים מסתמא
 א צעבליט קארנפעלד פון א פרילינגדיקער נשמה.

די לעצמע שעה צערינט איבער דער געשאכטענער עדה;
 אין א חרובדיק שמעטל וואס גאט אפילו האט פארגעסן
 ציען די טויטע צו אייגענער לוויה שמום אין מעת לעת;
 און ניט-געבוירענע אייניקלעך ווארמן ביי דער עקדה
 אויסצומישן זייער טרויער מיטן בלוט פון דער עדה.

פארוואַגלטע דורות

יגאל, ווען די זיבעטע זון אויף דיין שמערן ברענט,
בענטשט יעקב אבינו דעם דאַרשט פון דייע הענט —

יעקב שמרעקט זיינע דלאַניעס אויס: געלויבט זיי האַר און בורא —
און וויקלט דעם הימל אויף ווי אַ ספר-תורה:

בראשית ברא — מיט טויזנט קולות צעפלאַמט זיך די ווייט,
פארוואַגלטע דורות, שטייט אויף, עס איז שוין צייט!

יעדעס אות צעהעלט זיך ווי אַן אייביקער פאַקל:
— אדוני, אַנטפלעק מיר דעם זין, דעם לעצטן סך-הכל —

די צוויי טויזנט יאָר אויף מיין גומען זענען בימער ווי גאַל.
וועלכע העכסטע מדרגה פאַרשליסט ניט דער טיפסטער פאַל?

אין דיין שווייגן צו רוען איז טיפער ווי אין טויט,
יעדע נאַכט קומען די פאַרגאַזמע עסן פון מיין טיש דאַס ברויט.

פאר ירושלים זיבן מויערן בלייבן זיי א ווילע שמיין,
די נאכט און די ערד האלטן היים דעם אַמעם איין.

אַן אויסגעלאָשענע לבנה טראַגט יעדער אין דער קנאַכיקער האַנט
און זיי שפּאַנען פינצטער אַוועק צוריק אין גלות-לאַנד.

ווען די מוּיטע האַבן ניט קיין מנוחה, האַבן לעבעדיקע ניט קיין ברויט.
אדוני, אין דיין שווייגן צו רוען איז מיפּער ווי אין מוּיט.

יגאל, ווען די זיבעטע זון אויף דיין שטערן ברענט,
בענטשט יעקב אבינו דעם דאַרשט פון דינע הענט.

ממעמים

געבייטשט
פון פראַסטיקע לבנהם
יאַגן ווילדע וועלף זיך
דורך די אויגן פון יינגסטן דור.
שפינען זאמלען ווידער
שוואַרצע פייערן
אין הערצער פאַרשטיינערטע פון פעלקער.

אויס קיילעכדיק-קינדערישע אויגן
רינט אַ זונקעלער פחד
אין די אַשיקע טרויט פון אונדזער צייט.

פלאַמיק באַפליגלטע פערד
טראַגן זיך מיט טוימע זעלנער
איבער טייכן שפאַטנדיק בלוט.

פאַרגעסן האַט אַלץ
די שטאַרבנדיקע זון —

און ביי האַלבנאַכט-טוייערן
בליט אויף דער צער
פון ניט-געבוירענע אייניקלעך;
די תפילות פון אונדזערע אבות
שפאַלטן קברים.

אין הרובע שמעמלעך
גייט די שמילקייט ארום אין תכריכים;
און א רגע פון מיין בענקשאפט
זאמלט דאָרט איין אין אַ טלית
אלע פאָרגאָסענע טרערן.

דער זיפּין פון אַ פאַרפייניקט קינד
שמורעמט אומזיסט
דעם פאַרשטיינערטן הימל.

נאָך אַלץ לייכט, קאלט און בייז,
דער סאַטורן
איבער בלוי-פאַרגאַזמע ליפּן;
אונטער די שווייגנדיקע אויגן פון דער נאַכט
קריצט עמעץ אין אוראַלמן גראַניט
די צייכנס פון אַ טונקעלער צוקונפט:

עס איז דער צער פון אונדזער דור,
דער צער וואָס וויל גאָט דעריאָגן —
ווער ווייסט
וואָס נעענטער איז צו גאָט?

זוי דורך אייזיקע טאַלן
יאָגן זיך ווילדע וועלף
דורך די אויגן פון אונדזער דור!

מע אנו

ביי נאכט זענען מיר די טונקל-פארלאשענע וועגן,
דער טרויער פון אונדזער בלוטיק-פארגעסן דור.

אונדזער געלעכטער איז דער אש פון פארלאשענע רגעים
וואס שיט זיך דורך אונדזערע פינגער שווארץ און קאלט.

אונדזערע אויגן זענען אפענע קברים ווו עס רוען
לאנג פארשמארבענע געליכטע און צערוינענע מעג.

אונדזער איינזאמקייט אטעמט מיט אוראלטע צייטן
מיט פראסטיקן קלאגן פון ניט-געבוירענע מלאכים.

אין אונדזער געוויין ווערט איוב תמיד געבוירן,
אונדזער תפילה טרעפט אן די פארשמיינערטע רו פון גאט.

אונדזער האפענונג איז דער וואלד אויף דער לבנה,
דער בראשית פון א קיינמאל-ניט-קומענדיקער צייט.

אונדזער וואָרט איז נאָקעט ווי דער קאַלמער הימל
און רייניקט זיך תמיד אין די טייכן פון מוים.

מיר וואַרטן מיט זינגענדיקע פּלאַמען אין די אַדערן,
מיט אַ בלויער נשמה אין אַ קיל ווערנדיקן האַרץ.

דער מיטנאַכט-גאַט רויכערט אויף אונדז מיט סמען,
זיינע טריט הילכן אין נאַרטן פון אונדזער שלאָף.

אין אונדזערע שמעמלעך יאַגן זיך שוואַרצע ווינמן,
אין גאַסן פון דערמאַנונג — די נאַכט מיט אַ מעסער אין מויל.

פון אונדזערע ליפן טריפט דער שווייס פון קומענדיקן דור
און דער לעצטער אויסגעשריי פאַר די פעלדזן פון נייעם טאַג.

די ביינער אין טאל ליגן פארגעסן

א

א, איר דרייענדיקע מעת-לעתן
ארום מיין טונקעלן געמיט,
שוין אַמעמט דער פליגל פון פארגעסן
אונטער אייער דונערדיקן טריט.

אייערע רגעים פאלן אין די אויגן
ווי א שווארצער רעגן אריין;
בית-עולמדיק ווערט אלץ פארצויגן
מיט א קיל פארגליווערטער שיין.

ב

בלינד שפיגלט אן איינזאמע לבנה
פארשטיינערטע קברים אויף ערד;
סע וואכט נאָר די שרעק, די סכנה,
געשרייען — פון קיינעם ניט דערהערט.

פארברענט ווערט אין א יעדן הלום
ביז גלומיקער אַש דער גוף —
אין הימל קריצט א גוסס איין: שלום!
און ווארט אויף א נס, אויף א רוף.

ג

צי איך אום מיט פאראבלטע חצותן
אין מידבר פון אייגן געוויין;
א יעדע טרער וואס איך האב פארגעסן,
פאלט נאָר צוריק אין זיך אליין.

פאר לבנהניק-ווייס באדעקטע מישן
וואו עס זעטיקט וויין און ברויט,
זע איך אַ מלאך מיט אַ וואַלף מישן
זייער בלוט אויס מיט דעם טויט.

ד

וויל מיך מיין שאַמן ניט באַגלייטן,
מיין האַרץ ווערט אַ שלאַנגען-נעסט;
עס בלוטיקן פון מויל אלע צייטן,
ווען גאט, מענטש און קינד — פארגעסט.

די וואַסערן שווענקען אַפּ היעראַגליפן,
צערונגען ווערט דאָס שטערנליכט;
זוי אין ימם פאַרזונקענע טיפן
לעשט זיך אויס אין אַלץ מיין געזיכט.

א, איר דונערנדיקע מעת-לעתן
ארום מיין פאַרלאַשענעם געמיט!
די ביינער אין טאַל ליגן פאַרגעסן
פאַרשוויגן איז יחזקאלס טריט.

געזאנג פון פארניין

צו די פארלאשענע דורות

איר קיל פארלאשענע דורות —
אייער צער און האפענונג
איז צערונען
אין וועלדער פון מיין נאכט;
גראַב איך אויס
אויס בראשיתדיקן שווייגן
אייער פארשמיינערטע ביינער;
אפשר וועלן אויפאמעמען
אויף נאקעמע שאַרבנס
די פארמענדיקע פינגער
פון אַ ניט-אַנזעעוודיקן גאַט.

נאָך ברענט
אויסגעמישט מיט טוימנשוויים
דער אַמעס פון אייערע שלאַכטן,
געשלאַגענע און ניט-געשלאַגענע;
נאָך שמראַלט
די בענקשאַפט אייערע, די זניקע,
אַריינגעגליט
אין קאַלטן שמיין און גראַניט.

נאַר דאַרט,
אין אייערע שמוע אויגנלעכער,
וון געצייטיקט האָט אַ מאָל
אין פאַרמען אין טויזנטער
דער אייגענער באַשאַפּ,
נעסטיקן איצט שלאַנגען!
און אייער טונקל שווייגן
קרייזט
ווי די נאַכט אַרום דער ערד.

בשעת
אונדזערע שמערנס בלוטיקן
מיט אייערע אַלמע לעגענדעס,
אַשיקט איר מיט אונדז אויף ס'ניי
צום נייעם פאַרגיין;
און דאָס
וואָס ער האָט אונדז געגעבן:
— דאָס פאַרגיין,
דאָס ווערן —
איז נאַר ער אַליין אין אונדז געוואָרן!

איך רוף צו איך,
אייניקלעך ניט-געבוירענע:

געקרייזיקט
ליגט איר נאך ניט
אויפן ראד פון מעת-לעתן —
אין געבוירן זענען מיר ניט אליין!
אליין צערינען מיר אין פארגעסן —

איר קיל פארלאָשענע דורות —
אייער צער און האַפענונג
איז צערוגען
אין וועלדער פון מיין נאכט;
גראַב איך אויס
אויס בראשיתדיקן שווייגן
אייער פאַרשטיינערטע ביינער;
אפשר וועלן אויפאַמעמען
אויף אייערע נאַקעמע שאַרבנס
די פאַרמענדיקע פינגער
פון אַ ניט-אַנזעוודיקן נאַט.

בראשית

מיר זיינען די אויגן פון האלכנאכט,
די ערדישע בעכערס אָנגעפילט מיט שווייס פון אונדזער לייב —
מיר צעגליען דעם סוף אין שאַטן פון אַ ווייב;
תמיד זיינען מיר פון בראשית די אין-סופיקע שלאַכט.

אדם, דיין אַמעס איז דאָס קאַלטע ליכט פון טויט;
פאַר מלאכים דאָס חיות איז דיין אייביקער צער,
אין לעצטן מישפט ווערסטו אַ קינד, אַ גרייז, אַ נאַר —
וויי איז דיר, ווען דיין שמערן ברענט הייס און רויט.

אין אונדזערע אַדערן ליגט בלומיק דער ערשמער קאַיאָר;
אייזיק שליסן איין זיבן נעכט דעם לעצטן בליק —
רייסט עמעץ קריעה? אַ, איך קום תמיד ווידער צוריק
צו שטאַרבן כסדר מיט דעם אייביק יינגסטן דור.

דער קרייז

לאז מיך ניט אזוי פיל מאַל שטאַרבן
ווי דער האַרבסט אין טויזנט פאַרבן
האַסטו מיר געגעבן
אזוי פיל טרויער
אין איין לעבן
לאז מיך ניט אזוי פיל מאַל שטאַרבן
ווי דער האַרבסט אין טויזנט פאַרבן.

הארבסטיקע שעה'ן

א

וואנדערער
אין טונקעלן ווינט,
פון פארנאכטיקן דעמער
פאלן קיל די לעצטע בלעטער;
מיט שווארצע פליגל
צייכענען ווילדע פייגל
אויפן גרויען הימל
שטומע היעראגליפן.
באלד בייגט זיך גאטס שמערן
איבער די שווייגנדיקע וואסערן — נאכט.

אויף אלע וועגן
פלאטערט די צעפוימקייט
געל צעפליגלט;
נאקעטע ביימער זיפצן אין ווינט.

דעם איינזאמען
 באפאלט א יאמער —
 אין הארבסטיקע וואסערן
 זוכט ער אומזיסט
 די פארשטיינערטע אויגן
 פון א מוימן פריינד;
 אין רויכיקן שענק
 אַנגעפילט מיט רושיקע אַקארדן
 בייגט זיך זיין מרה-שחורה
 איבערן קילן וויין
 און זיינע רויטע ליפן
 גליען אויף
 ווי אַן אַפענע ווונד.

ג

אויף א נאקעמן בארג
באגראַבסטו די זון;
ביי נאַכט
ציט א פישער אַרויס פון דיין חלום
א דערטרונקענע לבנה.

אין טונקעלע פענצמער
ווינט נאָך די שטילקייט
פון דיין פאַרנאַכטיק געבעט;
נאָר דו ווערנסט אין שלאָף
א שוואַרצן מלאַך
אַדער וואַנדערסט
צווישן פאַלנדיקע בלעטער
און רויכערנדיקע שלאַנגען;
דער האַרבסט
האַט זיינע געלע שפיגען
איינגענעסטיקט אין אונדזער שלאָף.

די בלוי פארוועלקמע בלום
 מראגן שמילע פייגל אוועק
 אין חלום פון א קינד;
 און א ריינע טרער
 צינדט ווידער אן די פארלאשענע ציימן.

וואנדערער,
 אויפן קאלמן לבנהיקן שטיין
 קושט דיך
 דער פייכטער בלעטערדיקער צעפאל —
 — די גרויע מומער פון אונדזער איינזאמקייט.

איינזאמקייט און דער מאַנונג

א

איבער די ווייסע וואסערן
וויגן ווילדע פייגל
אויף זייערע קילע פליגל
דאס טונקעלע שווייגן פון הימל;
ביי נאַכט
ווייעט פון זייערע אויגן
אן אייזיקער ווינט.

אין אזא שעה,
שוועסטער,
ווערט דיין שטילער שמיכל
א דעמערדיקער גארטן
פול מיט סודותדיקע פארליכטע
און דינע קיילעכדיקע אויגן
גייען אויף פאר זיי
ווי צוויי מילדע לבנהס.

נאר טיף פון שלאף
זיפצט באנג דיין נשמה;
און אויפן שוועל פון דיין חלום
אַטעמט
דער אייביקער צער
פון דינע ניט-געבוירענע קינדער.

ב

שוועסטער,
ווען מיר האָבן דאָרשמ,
מרינקען מיר
דאָס קאלטע פייער פון שטערן,
אָדער
פון קילן ברונעם
פון אונדזער קינדהייט:

אונדזער מאַמעס אויגן
זענען געווען צוויי ימען
וואָס דער יום-כיפור האָט אויסגעשעפּט;
דערנאָך
האַט גאַט זיך אין זיי געשפיגלט
ווי אין אייגענעם חסד
און געשמייכלט קלוג און קיל.

א, ווי לאַנג איז שוין דאָס פאַרביי!

פאר נאכט
 עפענען זיך אלע קברים
 און מיר זאמלען איין
 די שאטנס פון אלע געליכטע
 — דאס ברויט און וויין
 געגרייט
 פון דער איינזאמקייט —
 און איבער די ווייסע וואסערן
 וויגן ווילדע פייגל
 אויף זייערע קילע פליגל
 דאס טונקעלע שוויגן פון הימל.

טיפענישן פון עבר

א

שמיל.

אין צימערן מונקעלע

גליווערט

דעם מוימן מאַטנס פנים;

פון דער מאַמעס גרויע האַר

איז די נאַכט געוואָרן

מיד און אַלט;

די כללה

פון אַ פאַרשאַלטן דור

בייגט זיך איבערן יינגסטן זון.

ב

אין זיין קינדהייט בליט:
קראנקהייט, פינצטערניש, שרעק,
מונקל-באהאלטענע שפילן,
חדר;
די מידברשע וועגן פון תנך
הייבן זיך אן
אין זיינע ברענענדיקע אויגן;
פיערדיקע מלאכים
באגעגנט ער
אין רושיקער שטילקייט פון וואלד.

פון זיין זכרון
טרעט ארויס די מוטער רחל
אין דער שטילער געשטאלט
פון זיין שוועסטער;
איר שטילער שמיכל
צערינט
אין קאלטן בלויזן שפיגל;
און אירע דינע ליפן
ברענען אויף
ווי דער שניט פון א מעסער;
ביי נאכט
לאזט אים ניט שטארבן
איר פארשוויגענער טרויער.

בלויע רגעס
צינדן טיילמאל און
זיינע חלומות;
שמיל און גרויס,
טרעפט ער דארט די אלטע אבות;
לאנג וויינט ער פאר זיי.

זיין יונגט גייט אויף
 אין אלמן בית-עולם;
 מיט לאנג פארגעסענע מתים
 רעדט ער דארט קיל —
 שטיל קושט ער
 דעם געלן צעפאל פון זייערע הענט.

פאר דעם שאַמנדיקן בית-המדרש
 שפיגלט ער גרין
 זיין פנים
 אין אן אלט פאס וואסער;
 ביי זיין אַפבילד
 בעט ער, וויינענדיק,
 א שטיק ברויט —

דער שאַמן פון אַ שלעכט וואַרט
 שפּרינגט אויף
 און דערשרעקט אים —

ביי נאַכט
 אויף פרעמדע לבנהיקע שמיגן
 באַפּאַלן אים זיינע טרערן
 ווי ווילדע וועלף.

אומעט

קיל האָט אַ פּויגל אין מיין חלום די ווייטן פאַרמאַכט
און טרינקט פון מיינע אויגן ווי אין קוואַלן פון נאַכט.

אַ פּרומער זאָגט דריי מאָל : אמן ! צו אַ שטערן וואָס פאַלט
בשעת צוויי חיות מיטן אויס זייער בלוט אין וואַלד.

אַן אַלטער בעט רחמים ביי דער איינזאַמקייט און וויינט;
באַלד האָט אים די ערד מיט איר קאַלט שווייגן פאַרשטיינט.

מיין שוועסטער קומט פאַרשוויגן מיט אַשיקע טריט צו גיין;
פון אירע ליפּן פאַלן רגעס אין מיר ווי פאַרסמטע טראַפּנס וויין.

ש ק י ע ה

מונקל באגעגנט מיך די לעצמע רגע פון שקיעה
ווי א דערשראקענע חיה ווילד —
פון אירע אשיקע מריט די זניקע טראפנס
צערניען ווי מיין שאטנבילד.

שוין אַמעמט די נאכט אויף שוואַרצע וואַלקנס,
די ווייט לעשט זיך אין לעצמן ליכט;
אונטער דער ערד וועקן זיך פאַרגעסענע דורות
צום נאַכטלעכן שמומען געריכט.

די מרה-שחורה עפנט איצט אַלע סמ'יקע ווונדן
און ברענט אַזוי שווער און בלינד;
זי קריצט איין אין די פאַרלעשנדיקע אויגן
די סימנים פון שטראַף און זינד.

שוועסטער, די בלויקייט פון טייך האַט דיך געפאַנגען,
אין אַזא רגע פון טיפער נויט
איז דיין לעצמער שמייכל געוואָרן אַ שקיעה-פויגל
וואָס שוועבט צווישן לעבן און טויט.

דורכן טאטנס. ווידוי ציען שווארצע מלאכים
פארשוויגן אזוי און קיל —
נאר אויף זיין וויסער באַרד און געלע פינגער
וועקט זיך דאָס שקיעה-שפּיל.

די רגע צווישן אייביקן סוף און באַגינען
איז ניט חלום, ניט וואַר;
זי איז דאָס ליכט וווּ גאָט האָט געפונען
פאַר זיך אַן אייביקן קאַיאָר.

אַן איינזאַמע נשמה זיפצט אויף שקיעה-וועגן —
מאַמע, ווייס לייכט דיין געשמאַלט —
יחזקאל גייט איצט שווייגנדיק מיר אַנטקעגן,
נאַר מיין טריט אין אַש צעפאַלט.

טרויעריק לעבן

שפיל איך מיט וואַלקן און ווינט,
ווינט די נאַכט פאַר מיין מיר —
אַ יעדער מאָג וואָס צערינט
לעבט ווייטער אין מיר.

שפיל איך מיט קינדער און שמערן
וויינען מאַמעס פאַר מיין מיר —
יענע, וואָס קענען זיי ניט הערן
לעבן ווייטער אין מיר.

וויפל האָס פון פרעמדע געטער
פראַסטיקט פאַר מיין מיר —
דער טרויער פון פאַלנדיקע בלעטער
האַרבסטיקט ווייטער אין מיר.

וויל איך אַ רגע קיין פאַרגעסן,
קלאַפט הבל אין מיין מיר —
אַזוי דורך פאַרקוילטע מעת-לעתן
לעבט ער ווייטער אין מיר.

דורך פעלדער פון אלע פארנאכטן
ציען געפלען פאר מיין מיר —
אלע ניט-געשלאגענע שלאכטן
לעבן לאנג שוין אין מיר.

קלאגט איוב פאר מיטנאכט-טויערן,
קומען זיינע זין פאר מיין מיר —
און די, וואס האט זיי געבוירן,
זיצט אייביק שבעה אין מיר.

וואו איך גיי, ווערט הארבסט און רעגן,
שקיעה-פייגל פאר מיין מיר —
וועמען דער טויט גייט אנטקעגן,
גייט אויך אנטקעגן מיר.

געזאנג פון פארגיין

לבנה — פארשלים מיך אין דיין קאלטן שווייגן,
א שמויב פון דיין גלאנץ וויל איך ווערן;
יעדעס יאר אונטער פראסטיקע שמערן
מוז זיך טיפער מיין גוף צו דער ערד נייגן.

די רגעים פאלן שוין ווי פארלאשענע פונקען.
מונקל ווערן דעם מאַגס ווייסע געשמאלטן;
אינעם האַרץ ליגן ווי אין קבר באַהאלטן
אלע זונען וואָס מיין אויג האָט געמרונקען.

זע, עס בלוטיקט דער האַרבסט פאַר אלע מירן —
קילער סך-הכל פון שמומע צייטן!
דעם פויגלפלי ווער וועט באַגלייטן?
פון שנייאיקער שמילקייט מיינע שלעפן פריירן.

קוים בין איך צום אייגענעם שאַמן דערגאַנגען.
אַשיקט שוין מיין טריט מיט פאַרגעסן;
און אויפן פייער-ראַד פון מעת-לעתן
מוז אַן אַנדערער בן-אדם גאָט פאַרלאַנגען —

קלאַנסטו, גייסט מיינער, אויף שקיעהדיקע פליגל?
איז עס פון ניט-געבוירענע ס'קלאַנג?
וויי, איידער סע הייבט נאָך אַן טאַגן,
זוערט די נאַכט שוין פון לעצטן זין דער שפיגל.

לבנה — פאַרשלים מיך אין דוין קאַלטן שווייגן.
אַ שטויב פון דוין גלאַנג וויל איך ווערן;
יעדעס יאָר אונטער פראַסטיקע שמערן
מוז זיך טיפער מיין גוף צו דער ערד נייגן.

ש פ י ט א ל - ב א ל א ד ע

א

וויסע פארשאלמענע בעטן —
דעם דאקטערס קילע האנט
ביינערט אויס אויף סקעלעטן
דעם זמר פון טויטן-לאנד.
ווי וואלקנס איבער ימען
וויגן זיך זיפצן אין רוים,
ווען פון א גוסס צעפלאמען
טראפנס וויסער שוים.

ציקצאק — ווי פלעדערמיזן,
פאלט נאך א בליק אין שוין,
און הינמערן טויטס שליוון
צערניט ער ווי בלוט און וויין.
אלץ וואלדיקט קיל און פארגעסן;
ס'ליכטיקט מער ניט קיין ווייט;
און אויפן ראד פון מעת-לעתן
גארניט גייט אויף און פארגייט.

אין ווייס געשפענסמישע זאלן
 שאַמענען טונקעלע הענט
 און האַלטן אין איין מאַלן
 היעראַגליפן קיל אויף ווענט —
 אין פינצטערע פאַסאַדן
 קריצט די נאַכט מיין בילד אַריין;
 אין מיינע חלומות באַדן
 קראַנקע זיך אין לבנה-שיין.

פיבער-רגעס געפינען
 צו מיינע אויגן אַ וועג,
 וויקלען זיך דאַרט ווי שפינען
 אַרום מיט שעח'ן און טעג.
 חשכות-פאַרזעענישן טרעמן
 ווילד פון דער מורא אַרויס,
 צו קאַפּנס די ווייסע בעטן
 גראַבן זיי קברים אויס.

אין אלע שקיעה-מייכן
 צימערט אַ טונקעלער סוד,
 ווען פון די קאלטע הייכן
 רינט דאָס שווייגן פון גאַט.
 אַוונט און מאַרמאַר-בילדער
 — אַפּאַלינישער פאַרזיי —
 מאַכן מיין בענקשאַפּט ווילדער
 אין קראַנקער שפּיטאַל-אַליי :

שמערן ווי זילבערפליימן.
 קילע וואַלקנס און ווינט.
 לאַכנדיקע מיידלעך באַגליימן
 זייערע חלומות אַצינד.
 אַדער די בערג וואָס שמומען,
 טיף פאַראיינזאַמט און גרויס,
 כאַפּן זיך אויף און שווימען
 אין בלויען אַוונט אַרויס.

פּערל-טראַפּנס אויף ביימער;
 טרערן פון צווייאַיק ליכט —
 דער אַוונט איז אַ שומר
 פאַר דעם לעצטן געריכט.
 ביי ווייסע בעטן קניען
 די קראַנקע שווער און קיל;
 קען זיין — אין מאַרגן-פריען
 בלייבן די זייגערס שמיל.

דעם דאָקטערס שאַמן גרעסערט
 אויף ווענט דעם ווייסן צער —
 אין זיינע אויגן מעסערט
 קיל אַ פאַרשטיינערטער האַר...
 פון זיין גיפּט-שלאָף געפאַנגען,
 ווי אין קבר פאַרשמאַכט,
 איז אַליץ פינצטער צעגאַנגען
 ווי דער רויך פון מיטנאַכט.

די ווידוי-מינוטן צערטאָגן
 דאָס אַש פון פרייד און באַנג —
 און אַלע מיינע פאַרטאָגן
 שטעלן אָפּ זייער דונערדיקן גאַנג.
 די רגע וואָס האַט מיך געבוירן
 כאַפט מיך לסוף גאָר צום רויב,
 און פאַר די בראַשית-טויערן
 זאַמלט זי מיך איין צום שטויב...

ווייסע פאַרשאַלמענע בעטן —
 דעם דאָקטערס קילע האַנט
 ביינערט אויס אויף סקעלעטן
 דעם זמר פון טויטן-לאַנד.
 די שקיעה-רגעס ציען
 ווי קראַנקע שווער און קיל;
 קעז זיין — אין מאַרגן-פריען
 בלייבן די זייגערס שטיל.

שרעק פארן טויט

אין גארטן פון א געשפענסטיקן חלום
פירט מיך א פראַסטיקע האַנט אַרײַן;
צווישן ביימער שווינגן לבנהיק
סטאַטועס — האַלב מענטש, האַלב שטיין.

זייערע אַנגעצונדענע נשמות אין ווינט
פלאַטערן לייכט ווי אַ פּאַלנדיק בלאַט —
אין שוואַרצע רויזן וואָס גייען אויף
ברעגען גרינע אויגן שווער און מאַט.

איין סטאַטוע ווייזט אָן אויף אַ טונקעלער טיף,
ווי פון טויט דער פּרילינג בליט;
עמען דרייט זיך דאַרט קיל און שמוס
אין סימנים אַשיקע פון מיינע טריט.

קאַלט צעוואַרפן ליגט מיין געכײן דאַרט
אין דער אייביק פּאַרגעסענער טיף;
אויף דער פינצטערניש שווימט מיין שאַרבן
ווייס און קאַלט ווי אַ לבנהיק שיף.

אַ צווייטע האַלט מיין געשפּאַלטן האַרץ,
ווי שלאַנגען געסטיקן זיך איין —
אין גארטן פון אַ געשפענסטיקן חלום
פירט מיך אַ פּראַסטיקע האַנט אַרײַן.

ביים אפענעם קבר פון א דיכטער

האָבן זיך אין שוואַרצע קימלען איינגעהילט שוין אלע אויגן ?
שוין ציען די מינומן אין טיפע יללות פאַרביי;
א צויבערפלי האָט זיין קרייז אַריינגעבויגן
אין דער טונקל-פאַרגליווערטער טויטן-אַליי.

אַפגעשלאָסן איז דיין זון אונטער נאַכטלעכן ריגל;
ווער באַטרעט איצט דיין בלוי-פאַרלאָזענעם טראָג ?
פראַסטיק שווייגן הילט איין דיינע אַדלער-פליגל,
שווער צערינט זייער לעצטער קרישטאָליקער מאַן.

אין אלע דיינע זוניק און שקיעהדיקע געזאַנגען,
אין ווייסע געפלען בלאַנדזשענדיק דורך דער שטאַט,
איז תמיד דער טויט מיט דיר קאַלט מיטגעגאַנגען,
ביז זיין אַמעם האָט אויסגעלאָשן דיין הייסן טראַט.

טראַנט נאָך די זון אויף אונדזער אבלידיקן שטערן ?
כישופט נאָך אין אונדזער אויג איר צעהעלטע ווייט ?
אין חלומען איז דער צייט-שלאַג, וואָס מיר פאַרהערן,
א קאַלטער קוש פון דער טונקלער אין-סופיקייט.

האָבן זיך אין שוואַרצע קימלען איינגעהילט שוין אלע אויגן ?
אין אַפענעם קבר אַמעמט די פינצטערניש אַליין —
א צויבערפלי קוים איז ער זינגענדיק אַנגעפלוויגן,
פאַרלעשט אים אַ פרעמדער קדיש אין אייביקן אמן.

פון אוראַלמן קוואַל טרינקט קיל דער טויט.

„ניי-יאָר“

חלום און שפיל — שעה'ן פלאַמיקע,
ווי אַדלער אויפגעוויגטע פון אונדזער בליק —
טייל מאַל קומט איר אויך אין טרערן סמ'יקע
וואָס פירן אין גאַטס שווייגן ווידער צוריק.

מאָן און ווייב — נאַכטלעכע פאַרלאַנגן,
— שטאַרבן כסדר אין אייביקן געבוירן זיין;
ווען אונדזער אויגנליכט איז קיל צעגאַנגען,
ברענט פון אונדזער בלוט נאָך אַ לעצטע שיין.

מאָג און יאָר — שפיגלען אוראַלטע,
מיר וואַקסן מיט אייך פון קינד, מאָן, ביזן גריין,
און איר דרייט זיך ווי די שמערן נאַקעט און קאַלטע
און שליסט אונדזן לסוף איין אין אייער בלינדן קריין.

דער אלטער רעדט טרויעריק מיטן ווינט.
פארנאכט-גלאקן ציטערן שווער און לאנג.
א בלויער נעפל פון זיינע פינגער רינט.
די זון בלומיקט שווער אין אונטערנאנג.

ארבעטער פאלן שווארץ אין גאסן אריין,
גרוי בליט זייער הונגעריק שווייגן.
ברוין גלאנצט אויף דעם אספאלט-שיין
דער קאלטער שאטן פון אפגעדארטע צווייגן.

דער אלטער רעדט פארשוויגן מיטן ווינט:
„גוט איז, אז מען מוז שטארבן.“
אין פויגלפלי זיין קילער בליק צערינט.
„א, גוט איז, אז מען מוז שטארבן!“

גוט איז! די ערד קען אזוי טיף שווייגן
ווי דער גאלדענער רינג אויף דער האנט. —
שאטנדיק אין אפגעדארטע צווייגן
טונקלט אויף פאר אים דאס טויטנלאנד.

ה א ר ב ס ט

האַרבסט און ווינט,
אומעטיקע טונקעלע קלאַנגען;
דער נעפל רינט
ווי פאַרלאַשענע אַרגל-געזאַנגען.

ברענט איר אויס,
יאַר-צייטן אין קילן שווייגן;
אור-אַלט גרויס
בלוטיקט איר פון די צווייגן.

ווי שמיל וויגט
דער האַרבסט זיינע געלע געשמאַלטן;
וויפל צער ליגט
אין דעם פאַלנדיקן בלאַט באַהאַלטן.

דורך דיין בליק
טונקלען די שוואַלכן שוין און ציען;
באַלד קומט צוריק
די מעלאַנכאָליע פון שנייאַיקע פריען.

האַרבסט און ווינט,
סמ'יקע טרערן אין קילן וויין;
פון אַלץ רינט
דאָס אייביקע שווערע פאַרגיין.

זע, שוין פאלן די רגעס ווי שמערנדיקער שמויב
און פארלעשן אין אונדזער אוינגליכט די צייט;
און פאלנדיק אַמעמען זיי אויס אַ לעצמן לויב
פאר דער אייביקייט וואָס האָט זייער לעבן באַגלייט.

דערקען, אין אונטערנאָנג נעמט ער דיך נאָך גרויס
אַ לעצט מאָל אין זיין שווייגן ווידער אויף;
ווי די לעבעדיקע רגע האָט אים אַפּגעשפיגלט בלוז, פירט זי דיך אין פאלן מיט זיין איין-סוף צונויף.

אַזוי ביסטו פאר אַלע דורות נאָר זיין טיפּער זין,
זיין ברענענדיקער צייכן פאר לעבן און טויט;
און ווען ער שפיגלט זיך אין זיין בראשית-באַגין,
ביסטו זיין פרייד און זיין פאַרשוויגענע נויט.

די שווארצע וואסערן

אין שווארצע וואסערן
שפיגלסטו קיל דיין פנים
צייכנסט טונקעלע סימנים
אין שווארצע וואסערן.

ווען דיין מרה-שחורה
גייט אויף שווער צו די שמערן
פאלן מלאכימס שווארצע טרערן
אין דיין מרה-שחורה.

דיינע אויגן קילן
טייכן פון לבנות;
ווען די נאכטלעכע סכנות
דיינע אויגן קילן.

נאך אשיקט דיין תפילה
ביי פארלאשענע קוואלן
ווי אלץ אטעמט מיט צעפאלן
אשיקט נאך דיין תפילה.

גאָטס פאַרשטיינערט שווייגן
פאַרברענט דיין חלומס פליגל;
איבער קברים — מױמע שפּיגל
גאָטס פאַרשטיינערט שווייגן.

אַזוי ציסמו דורך רגעס
אין צערין פון מעת-לעתן
פון אייגענעם שאַמן פאַרגעסן
ציסמו אַזוי דורך רגעס.

ביז שוואַרצע וואַסערן
פאַרלעשן קיל דיין פנים
און ס'ווינטיקן אָפּ סימנים
אויף שוואַרצע וואַסערן.

דו וואָס פּרעגסט ביים בלינדן גורל

פרעג ניט ביים בלינדן גורל —
געזאממעט איז צייט און אָרט,
אין די רוישנדיקע רגעס
עמען גיט סימנים דאָרט.

אפשר איז עס דער ווייטער הימל
וואָס ברענגט געענטער די ערד —
דאָס שמומע געבעט פון אַ היה
וואָס די מיטנאַכט דערהערט.

דער ניט-געבוירענער שמייכל
וואָס זוכט אַ וועג צום קינד —
דער שטילער זיפן פון מוימע
צעבליט אין מיטנאַכט-ווינט.

די פאַרבאָרגענע טיף אין אויג
וואָס איז גאַטס לעצטער סוד —
אַ טונקעלער סימן פון בראשית
וואָס יעדע מיטנאַכט האָט.

די רעגנבויעגנס פון נשמות
אויפן קיין-שמערן פון צייט,
פארלאזשענע אין יענע טיפן
וון דער מיטנאכט-רויך גייט.

די ווארטנדיקע רגע פאר מירן
וואס שפיגלט נאר זיך אליין —
און טראגט אין קילע בעכער
דעם ביטערן מיטנאכט-וויין.

די וואס ווערן איצט געבוירן,
די וואס שמארבן אצינד —
אין אלץ ביסטו א רמו פאר אלעם
וואס בליט אין מיטנאכט און צערינט.

פרעג ניט ביים בלינדן גורל —
געחתמעט איז צייט און ארט;
אין די פאלנדיקע רגעס
עמען גיט סימנים דארט.

צום אין-סוף

א

תמיד ווען איך גלייב די מויטע אין ווינט צו הערן,
איז עס מיין גורל וואָס רייסט קריעה פון הימל און שמערן.

באצווונגען וויל ער זאָלסטו דאָס גיהנום פון דיין שמראָף
און אַפּוויקלען פון מיר דאָס אייביקע שמאַרבן אין אין-סוף.

נאָר דו פּערלסט די סמיקע מויען אין דורותדיקער שרעק,
וואָס האָט אויפן ראָד פון מעת-לעתן קיין אַנהייב, קיין עק.

און ווי אַ דולער ביי די מויערן פון דיין אייביק געריכט,
קריך איך אַרום בלינד געוואָרן פון דעם אייגענעם ליכט,

און שפיר: דיינע רגעס פויקן מיט קאַלטע פינגער פון אייז
אין די אַנגעצונדענע שאַרבנס פון קינד ביז צו דעם גרייז.

נאָר דו שווייגסט. און איך ווייס אפילו ניט צי איך בין
דער פאַרגליווערטער טראָפן וווּ ס'ליגט דיין בראשית-זין.

אַז געפאַנגען בין איך אייביק אין גיהנום פון דיין גלוסט
וואָס אַמעמט שוין אין דער מילך פון דער מאַמעס ברוסט.

וועל איך קומען צו דיר אויף דעם אַמעס פון דער נאַכט
און דיר פעסטליקן מיט די שלאַנגען פון מיין געדאַכט.

אַז די זעלבע קללה זאָל אייביק דיבוקן אין אונדזער בלוט,
ביז דער גומען וועט ניט שפירן וואָס שלעכט איז, וואָס גוט.

חתמענען זאָל אונדז די פיין פון דעם אייביקן ווערן,
ביז אונדזער אויג וועט מער ניט אַנצינדן קיין טרערן.

אויף די תליות פון שווייגן זאָלן אונדז די מויטע הענגען,
ביז קיין פויגל וועט מער ניט צו אונדז דעם הימל ברענגען.

אַזוי אין צער פון אין-סופיקן געבוירן ווערן און פאַרגיין,
צוגענאַפלט צו יעטוועדן לעבן און דאָך וואַגלען אַליין.

ביז די ערד וועט מער ניט אַננעמען אונדזער אַשיקן טראַם;
ווי לאַנג דער אדם וועט געפאַנגען ליגן ביי דיר — אַ, גאַט.

דאָן וועל איך דיר צו מיינע אַבלדיקע אויגן פאַרקייטן;
ברענען זאָלן מיר צוזאַמען אויפן מזבח פון אַלע צייטן!

דער מענטש

איך בין די איינזאמקייט פון שמעט,
די ליבע, דער וויין און כהויט;
דאס ניט-דערוואגמע געבעט
פון לעבן און פון טויט;
דער געפרוירענער גלאזן פון שמערן
נאקעט אין זייער וואנדערן;
מיין געלעכטער קעז מען הערן
אין געוויין פון אן אַנדערן.

איך בין די פארלוירענע שלאכטן און זיגן,
די נאכט ארום דער ערד,
די בראשית-לעגענדעס, דער ניגון,
דער מראָפּן בלוט אויף דער שווערד;
איך בין דער באַגין אין מיטן
פון אַליץ וואָס פאַרגייט —
פיל-אַן די וועלט מיט מינומן,
אין אומענדלעכן — איך בין די צייט.

איך בין דער טורעם און דער בויגן,
דער קרייז, דאָס ליכט,
די בריק צווישן אונדזערע אויגן,
דער פארמשפּטער און דאָס געריכט;
דער אַדלער מיט די פּויער-פּליגל,
אַן אויסגעלאָשענער פּאַקל;
פּון מיין אורפּאַטער דער שפּיגל
אויף דער דורותדיקער שוועל.

איך בין די וועלדער אויף דער לבנה,
דער בליק פּון מיר צו דיר,
און די מונקעלע סכּנה
פאַר יעדער באַלויכטענער מיר;
איך בין די זון אויף מיין שמערן,
דער שאַטן פּון מיין טראַט —
און אין אייביקן פאַרגיין און ווערן
דער אַטעם פּון גאַט.

מענטש לעכער טרויער

א

ביי נאכט
פארגעסן מיר די רגע
פון אונדזער געבוירן
און אויף טונקעלע שטייגן
שטייגן מיר אראפ אין דער צייט;
אונדזער לעצטע האפענונג
קריצן מיר איין
אין שמערנס קרישמאליקע
פון ניט-געבוירענע קינדער.

פון אונדזערע אויגן
ווייעט
דאס קאלטע פייער
פונעם הימלס שווייגן;
דער שוויים
פון אונדזער שרעק
מישט אונדז אויס מיטן טויט.

ב

ווען דו זאגסט: גאט!
מיינסטו דעם ווייסן שאטן
פון דער מענטשלעכער איינזאמקייט
אדער
דעם ברענענדיקן טיגער
אין די וועלדער פון דער נאכט?

אין חלום
רעדט גאט צו דיר
דורכן אדלערס טרויער
און נעמט דיר מיט
אין זיינע פארשוויגענע ווייטן
— ווען דו זאגסט: גאט!

אויף טונקעלע וועגן
 דערקענסטו דיין ווייב;
 צוזאמען פארזינקט איר
 אין נעפל
 פון ווארעמען שלאף;
 א מלאך
 שמייכלט דערביי
 טרויעריק און קיל —
 און דער מארגן
 זעט
 אין אייערע בליענדיקע אויגן
 דאס בילד
 פון אלע פארלאשענע דורות.

אין שוויסיקן שטויב
 עסן מיר אונדזער ברויט;
 אונדזער בלוט ווערט מיר
 פון אייגענעם געזאנג.

ווען פון אונדזערע ליפן
 אַטעמט די האַרבסטיקע לבנה,
 ווערט אונדז באַנג פאַרן אויסדויער
 פון אייביק מענטשלעכן סוף;
 — ביינאַכט
 ווען מיר פאַרגעסן
 די רגע פון אונדזער געבוירן.

אין-סופיקע רגעס

זונען פון אונדזער בלומ צווי היים צעגלימע,
אין-סופיקע רגעס איר אין דורותדיקן קרייז —
נאקעט זענט איר ווי א האלדז פאר דער שחיטה,
אויף אייער אַמעס שרייט אדם: אדוני, איך באווייז!

ווער רופט אים פלאַמיקער אין ערדישן געצאַפּל?
אפשר די חיהשע טרער פון ניטוויסנדיקן זיין?
עס רינט דער עול פון אונדזער שוואַרצאַפּל —
אויף דער חיהם שמערן ברענט די שמומקייט פון שמיין!

מיר טראַגן יענע גלומ פון אין-סופיקן ווערן,
דאַרט וווּ דער צער איז די בריק פון מאַן צום קינד —
וווּ ער קומט דורך אונדז זיך טוויזנטפאַך ווידער-הערן
און מישט דורך איין טראַפּן אויס דעם אַנהייב מיטן אַצינד.

זונען פון אונדזער בלומ, צעפלאַקערטע מלאכים,
געבוירענע אין רגעס פון אייביק טיפּסטער נויט —
איר זענט פון די דורות איבערגעלאַזענע שבחים,
ציענדיקע אין דער אין-סופיקער איינזאַמקייט — טויט.

צוויי סטראָפּעס

אַלץ איז נאָר פון צייטן דער מונקל-קילער שפיגל;
פאַרנאַפּלט צו דער ערד, פאַרגליווערט, קאַלט און שמום,
צינדט דעם הימל ניט מער אָן דעם לייבס געברום,
לעשן זיך די ווייטן אויס אויף טויטע אַדלער-פליגל.

מיט אַמעס פון דורות שווימט זי מיר אַנמקעגן
אויף ימים פון טרויער — איר שמערן סופיקט רוים;
די אויגן אירע זענען אינדזלען פון לעצטן, לעצטן שווייגן;
פון איר אומעטיקן שמיכל כליפעט קיל דער טויט.

געזאנג פון א וואכנדיקן

אין שמילע רגעס

די בלויע שוואלכן פון האלכנאכט
פלאטערן קיל
אינעם פראַסטיק-לבנהדיקן שווייגן.
די שמילע רגעס
און די אויפגעבליטע טרערן פון דורות
שמראַלן קרישמאַליק.
אין טונקעלע צימערן
גליען אויף די אַרעמס פון געליבטע —
אין פייער פון זייער נאַכטלעכער פרייד
וואַרטן, בענקענדיק, איינזאַמע מלאכים
אויף קומענדיקע דורות.

די בלויע שוואלכן פון האלכנאכט
פלאטערן קיל
אינעם פראַסטיק-לבנהדיקן שווייגן.
און דער היימלאַזער
און דער פרומער
שעפּמשען פאַר זיך אליין:
— דו —
ווי גרויס ביסטו אין אונדזער פרייד!
— מיר —
ווי קליין זענען מיר אין דיין טרויער!

און דו זאגסט: עס איז גוט!

ווען שמילער הצות נאקעטיקט איבער דער וועלט
און א נייעבוירנס אַמעמט די ערשטע רגע אויס,
טרינקסטו מיט קילע ליפן
פון די בלויע קוואַלן פון אונדזערע אויגן.

ווען פון צעווייגטע ימען דער טוי
פאלט אין הייסער גלוסט פון באשאפנדיקן צער,
פארשווענקסטו מיט טונקעלע טייכן פון חלומות
צעבליטע רגעס פון אונדזער טאָגיקער בענקשאפט.

ווען אין דיינע שמערנדיק-פארשוויגענע הענט
פאלט פון א שטארבנדיקנס תפילה דער מאן,
גייט אויף, איינזאם און גרויס, א בראשית-שווייגן
אונטער די פארלאָשענע ווייכע טריט פון דער נאכט.

ווען א מלאך זאמלט קאלט אונדזערע שעה'ן איין
און קריצט אונדזער נאָמען אין צערינענדיקן איין —
צינדסטו מיט קאַיאָריקן פלאַמער די אייביקייט אָן
אויף די פייער-פליגל פונעם דונערדיקן אַדלער
און זאָגסט: עס איז גוט!

און זעסט :
אין דער הייסער מינוט
וויקלט א וואַרעם זיך אַרײַן;
דאַרט
וון עס פאַרכטיקט סודותדיק
דער אַנהייב פון א יעדן ווערן;
און ווי אין מעת-לעתיקער וואַגשאַל
פון מאַג און נאַכט
ליגט די שמומקייט פון פאַרגעסענע דורות
און אַטעמט מיט געוויין צו די שמערן —
און דו זאָגסט : עס איז גוט !

אמן

קאלט ביסמו
הארבסטיקע לבנה
אויפגעגאנגען אין שוויגן
דורך דער נאכט
מונקעלער מרה-שחורה;
און ס'ציען
דורך קילע חלומות
פון שלאפנדיקע
אלע פארגעסענע מתים.

א וואכנדיק קינד
גיט אוועק
זיינע קיילעכדיקע אויגן
פאר צוויי שמערן;
פונעם קינדס ווייסן שמיכל
וויל גאט באשאפן
א נייע וועלט.

נאַר אַן אַנדערס
אַמעמט אַוים שמיל
די לעצמע רגעס;
אַומזיסט שלאָגט
דער מומערס מונקל געוויין
אַין פאַרשמיינערטן שווייגן
פון גאַט.

קאַלט ביסטו,
האַרבסטמיקע לבנת,
אַויפגעגאַנגען
דורך דער נאַכטס
מונקעלער מרה-שחורה
אַון אַין דיין קיל שווייגן
האַלט ער תמיד גרייט
דאַס גומע און דאַס בייזע.

די רגע פאר מיטנאכט

גרויס ביסמו,
טונקעלע לבנה,
דורך הארבסטיקע וואלקנס
געפורעמטע געשמאלט;
בייז און קאלט,
צעהעלט,
אין נאכמלעכן שווייגן,
דיין ווייסע מרה-שהורה
די שמערנדיקע ווייט
— קילע אייביקייט.

שמיל.

מיף אין דער הייך
א שמערן צערינט;
— ווייס און קאלט
לבנהיק געוויין.
נעבן מיר האלט
מיין שאטן און דער ווינט
דעם אטעם איין;
די רגע פאר מיטנאכט
פלאמערט אויף בלוי,
פלאמערט אויף גרין:

„אלץ וואָס ער מאַכט,

— שעפּטשעט זי —

האַט אַ זין;

יא,

די שעה

וואָס גייט איצט אויף,

איז שוין נעכטן פאַרגאַנגען;

דער שטערן וואָס צערינט,

דיין שאַטן און דער ווינט,

אפילו דיינע הענט

וואָס דופּטן איצט

פון אַ פרויענברוסט,

האַבן דאָס שוין געוואָסט;

נאָר דו אליין — ”

און די רגע ווערט שמיל,

און די רגע ווערט שטום;

נאָר די מאַסקע

פון אַ נאַכמלעכן פויגל,

ווינט זיך איבער מיר קיל,

שאַטנט איבער מיר קרום.

געזאנג פון א וואכנדיקן

א, דער הייסער שוידער!
עמען תענוגט נאקעט מיט דער נאכט —
אין נעפל אין ווארעמען פון אָנגעצונדענע גלוסטן
בלומיקט אויס אַ רגע שווער און שמיל.
און אין דער פאַרשמינערטער איינזאַמקייט פון גייער
טריפט קיל דער טוי פון זיינע צערונגענע אויגן;
— אַ, דער זילבער-נעפל פון זיינע בליענדיקע טרערן!
נאָך איין מאל
בליט אויף דעם גייערס האַרץ אין אַ תפילה
און פאַרלעשט זיך.
שמיל
געפרוירן נאכטיקט אַ מונקעלער אַטעם פון שמערן
אין דער שמינערנער אכלדיקייט פון דער אַלטער שטאַט;
און פאַר אַלע לבנהיק פאַרשלאָסענע מירן
דעמערן פאַרלאָשענע טריט
פון טויטע מלאכים
צום חצות.
באַלד —
אינעם שוויים פון אַ קראַנקער מאַמעס שמערן
זעט אַ קינד דערשראַקן
די אויפגייענדיקע שוואַרצע רויזן
פון דעם אייביק דערבאַרמענדיקן שלאָף.

נאך א נאכט

גיב מיר, גייסט, צום לעצמן מאַל דיין גנאָד!
פאַרפאַלן בין איך אין טייכן פון מיין בלוט;
געשלאָגן צווי ווילד פון אייגענער גלוט
ווי א נאכט אין סדום, דער זינדיקער שטאַט.

פולס בין איך ווי אינסעקטן פון איין טאָג!
דאַרשטיק אין גלי פון מעוברתדיקן בליק
וואָס פירט די רגעס אין אורצייט צוריק
און טרינקט פון מוח אויס דעם לעצמן זין-פאַרמאָג.

נעם דעם בימערן וויין פון נאכטלעכן נם,
די נאַקעטע כושה פון אייגענעם באַשאַף —
פאַרשלים זיי אין שמומקייט פון אַ חיהם גאַף;
דיר לאַז געהערן מיין בראשית-מעת-לעת.

לאַז מיך ניט פאַרפאַלן אין סדומיקן בלוט!
גיב מיר, גייסט, צום לעצמן מאַל דיין גנאָד!
מאָך מיך צווישן דיר און דעם צאַרנדיקן גאַט
די גופיקע פייל אַדער דיין שטראַלנדיקע גלוט!

אידיליע

האלט אויף יענע מונקעלע רגע פון צאָרן און שמראָף :
איבערן איינזאמען וועג האָט זיך אַ לעבן אויפגעמאַכט;
צוויי מענטשן מישן אויס זייער בלוט אין מיטנאַכט
און בלייבן פאַרשוויגן ביי די קילע מויערן פון שלאָף.

דער שמערן פון דער צוועלפּטער שעה בייגט זיך צו זיי צו
— הייליק און שוין איז דאָס בילד פון מאַן און ווייב —
און קושט מיט לבנהדיקע ליפּן אויס זייער וואַרעם לייב
וואָס איז אַנגעפילט מיט נאַכטלעכן וויין און טיפּער רו.

טיף אין דער הייך גייט סאַטורן נאַקעט זיין וועג.
און ביי די אוראַל-פאַרבאַרגענע וועגן פון ווינט
פרעגט ערגעץ נאַכן אייגענעם גורל אַ נייגעכורן קינד —
אַ חיה האָט אין חלום איר נשמה פאַרלוירן אין געיעג.

צו לאהן

ווילסטו נאָר זיין דאָס נאַכמלעכע פאַרלאַנגען,
ניט דער אַטעם פון ווערן אין צייטיקן זיין ?
אַ גוף נאָר, ווען דאָס מאַגליכט איז צעגאַנגען,
גייט פון אים אויף אַ בלוטיק-וואַרעמער שיין ?

ווילסטו טרינקען די אייגענע מרער די סמיקע,
און ווערן צו געשפעט אין אַנדערנס בליק ?
צי גאָר דער חלום און שפּיל, די שעה'ן פּלאַמיקע,
צעוויגטע ווי אַדלערס וואָס טראָגן זיך אַהין און צוריק ?

ווילסטו אין יאָרן און טעג — די שפּיגלען אוראַלמע —
אַפּשפּיגלען נאָר אַ מאַסקע פון אַ קינד און אַ גרייז
און אַ לעבן לאַנג, ווי די שמערן נאַקעט און קאַלמע,
זיך דרייען בלינד אין אייגענעם בלינדן קרייז ?

ווילסטו נאָר זיין דאָס נאַכמלעכע פאַרלאַנגען ?

האַסט מיך פאַרלאָזן

דיין שווייגן הילט מיך אַרום ווי תכריכים;
האַסט מיך פאַרלאָזן ביי טויערן פון מיטנאַכט.
צייל איך אויס די רגעס ווי פינצטערע שליחים,
ביז מיין קבר וועט ווערן מיט מיר פאַרמאַכט.

וועמען טראַגט איצט דיין שמייכל אויף די פליגל?
ביסט אַלץ געווען פאַר מיר: די קדושה, דאָס קינד:
פון אַלץ ביסטו געווען פאַר מיר דער שפיגל —
וועלכער אדם קניט פאַר דיין תאוות אַצינד?

מיין אויג איז איצט נאָר אַ פאַרלאַשענע תפילה;
מיין בענקשאַפט ליגט געקרייזיקט אין בלוט —
ווי אין ביינערטאַל וועט נאַכן טויט אפילו
אויפשוידערן מיין נשמה פון דיין הייסער גלום.

דיין נאַקעט לייב ליגט אין אַש פון מיין יוגנט;
מיט גיהנום-פינגער האַסטו געצונדן מיין גלוסט.
עמען זיצט שבעה נאָך מיין פאַרלוירענער טוגנט
און איך אַמעס נאָך די שיכרות פון דיין ברוסט.

בעת האסמ מיך אויף דער צעווייגטער פרייד געמראַנגן
צו די וואַרעמע רגעס פון דער ערשמער מיטנאַכט —
האַט דאַמאַלט שוין געאַטעמט דאָס דורותדיקע קלאַנגן
איבער דיין סמיק-פאַרשוויגענער, גופיקער מאַכט.

דו ביסט די שיינקייט פון אַ כישופדיקן חלום,
וואָס לעשט דעם טיפן צער אין אונדז אויס;
דו ביסט אויך ווי דער טויט, ווען ער גיט שלום,
און לאַזט אונדזער האַנט שוין מער גיט אַרויס.

אַלע דיינע אין דער נאַכט אַנגעצונדענע בליקן,
ברענען אין מיינע אַדערן ווי מיטנאַכט-וויין;
אויביק, ווי אַן אַדלער אויף די ווינטיקע בריקן,
וועל איך דיך זוכן און קיין מאַל גיט צו דיר דערגיין.

הערסמו נישט ?

פאר יא מיהאלי

מיט סאמעט-פינגער לייכט און מילד
קריצט די נאכט אין שמיין מיין בילד.
הערסמו נישט ?

ווייס און קאלט ווי די לכנה רומ
אין יעדן קריץ פון טויט די גלום.
הערסמו נישט ?

און אלע שמערן אויף דעם הארטן שמיין
גיסן אין בילד זייער שווייגן אריין.
הערסמו נישט ?

און איך ווארט. אין אונטווינט
וויינט אומזיסט א טויט-געבוירן קינד.
הערסמו נישט ?

מײן שױעסמער

אין איר שמייכל בליט דער האַרבסט און ווינטער,
די בלויע שרעק פון די אויגן פון אַ ווילדער חיה,
די איינזאַמקייט פון טונקל-פאַרלאַשענע וועלדער.

אירע הענט חלומען איר פון שאַטנדיק פאַרנאַכטיקע פליגל
וואָס שוועבן איבערן פאַרגליווערטן שווייגן פון דער ערד.

ביי נאַכט שפיגלען זיך מלאכים אין איר לבנהיקן טרויער
און פון איר טיף-וואַכנדיק בענקענדיקער ליבע
שוידערט אויף אין קבר אַ לאַנג שוין געשמאַרבענער מאַן.

שטיל גייסטו יעדע נאכט

שטיל גייסטו יעדע נאכט
נעבן מיר פארביי,
אין דיין איינזאמקייט רומ
מיין אייביקער וויי.

און דיין טיפער טרויערבליק,
דו קילער נאכטיגאל,
פאלט ווי מאַנאַטאַנער רעגן
דורך דעם בלויען אל.

עס איז די ווייטקייט פון הימל
וואָס האָט אונדו איינזאָם געמאַכט;
דער שטאַרבנדיקער קוש,
ווען ער בלייט אין דער נאכט.

דער אייביק-שמילער טרויער
פונעם פאלנדיקן בלאַט;
דער טונקעלער פויגלפלי
איבער אַ פאַרחלומטער שטאַט.

די שלאפנדיקע פרויענליפן
אין זעלמענעם דופט;
די ווייסע מעלאנכאליע
אין דער ווינטערלופט.

עס איז דער שמומער וואנדערער
און דאס שמילע קינד;
עס איז א כישופדיקע פידל
וואס וויינט אין ווינט.

עס איז איך, עס איז דו,
עס איז ווי טאג און נאכט;
עס איז דאס פארגעסן זיך
וון די קינדהייט וואכט.

שמיל גייסטו יעדע נאכט
נעבן מיר פארביי,
אין דיין איינזאמקייט רומ
מיין אייביקער וויי.

דער ציילט דיר דער שפיגל

ווען די מיטנאכט האָט דיינע ליפן איינגעהילט;
ווען פון קאלטן שפיגל די דעראינערונג רינט;
ווען דער קילער לבנה-שיין דיין בלוט קילט;
רעדן מױטע צו דיר אין פאַרלאַשענעם ווינט.

ווען געלעכטער לעשט זיך אויפן פאלנדיקן בלאט;
ווען די גרינע געפלען שווייגן פאר דיין טיר;
ווען האַרבסטיק גאַלד מריפט פון צווייגן מאַט;
רעד איך אין שאַטן פון געליבטע צו דיר.

ווען אין זייער קושן טיפע פאַרגעסנקייט רומ;
ווען מיט הייסן אַטעם זייער אומשולד פאַרגייט;
ווען אין שטאַלערנעם נעץ פאַנגט אונדז די שטאַט;
רעד איך צו דיר פון טיפער איינזאַמקייט.

ווען אין ים פון נאַכט שווימען בערג ווי שיפן אַריין;
ווען סימפאָניעס עפענען טויערן פון פאַרחלומטן לאַנד;
ווען דאָס שטילע נם גליט פון מיטנאַכט-וויין;
רעדט עמעץ מיט אַ לשון וואָס קיינער האָט ניט דערמאַנט.

ווען די פאַרנאַכט-זון רינט שטיל אין דיין בלוט;
ווען אונדזער בליק ווערט רעגנבויגן און קרישמאַל;
ווען אויף דיינע שלייפן פראַסטיק אַ גרויע האַר רומ;
דערציילט דיר דער שפיגל לעגענדעס פון אַמאַל.

נ ע כ מ

ווען די טעג פארזינקען,
קומען נעכט אריין,
ווערט די ווייט פארשלאסן
ווי הארטער שטיין.

קומען ווייסע מעכטער
פון ברוינעם וואלד;
קיל פון זייערע הענט
דאס לעבן פאלט.

טיפ ווי דער טויט
איז די מעכטערס שווייגן,
און גאטס שמערן
פארבלאסט אין די צווייגן.

פארלאשענע פינגער
גלעטן קיל מיין געזיכט,
שמעלן מיר צו קאפנס
שווארץ צעברענטע ליכט.

מיטנאכט פאר אן אלטן בית-עולם

אין טיפער מיטנאכט
אָטעמט מער ניט קיין פריט;
נאָר די שטילקייט וואַכט
און נעמט מיך אין איר מיט.

אין פענצמער פון שול
שווייגן אַלמע ספרים,
מתים שטייגן אַרום קיל
פון פאַרגעסענע קברים.

שווער פון זיי צערינט
אַ טונקעלע סכנה;
מיטן צעשראַקענעם ווינט
סודעט זיך די לבנה.

שמערן אין פאַרלעשן זיך
צימערן אַ ווילע אויף;
נאַט גייט אין ווייסע שיך
דורכן אלטן שולהויף.

שוואַרצע רויזן בליען
אין אויגן פון מתים;
און קאַלט זיי ציען
אין ווייסע מליתים.

יעדער טראַגט אין הענט
זיין אַשיק האַרץ און
איבער אַלע ברענט
אַ מייטע שוואַרצע זון.

נאכט-עלעגיע

די נאכט רינט פון דעם גוססדיקנס הענט
און טונקעלע קולות רוישן פאר זיין מיר;
קינס שאַטן ציטערט אויף בלייכע ווענט
און אייביק וויינט זיין שרעק אין מיר.

פאַרבאַרגן וויינט די רגע פון פאַר-מיטנאַכט.
אַרבעטער בענקען נאָך ברויט און וויין;
אין זייערע חלומות ציען קיל פאַרטראַכט
זייערע הונגעריקע מעג אַרויס און אַריין.

קיינער האָט זיי נישט פון זייער בליק באַפרייט
וואָס טונקלט נאָך אפילו אין זונענשיין.
ווער ברענגט פאַר זיי יענע כישופדיקע צייט,
ווען זיי לאַכן און זענען מער נישט אַליין?

איובס גייסט שוועכט שמיל אין בלויען אַל.
גריין ציטערן קוים די גרילן-געזאַנגען.
מיט קאַלטן אַמעם איז אינעם שאַטנדיקן מאַל
דער טונקעלער זין פון נאכט אויפגעזאַנגען.

וּו אַהִינּ ?

שווייגן בלומיקט אין זילבערדיקן קאַרן;
שטיל. מיטנאַכט איז אייביקייט געוואָרן.

וואַלקן און ווינט רינען איבערן שטיין.
פון בית עולם אַטעמט טיף קברים-געוויין.

ברונעמס פאַרזינקען אין שווערן טרוים
קיל פאַלן פלעדערמיז פון יעדן בוים,

פאַלן ווייך אין טונקלען טוימן-שפיגל;
קינדער-שרעק אַטעמט אויף זייערע פליגל.

אין שמש'ס האַר לאַכט פאַרבאַרגן גאַט —
שוואַרצע רויזן בליען אונטערן שמש'ס טראַט.

אין בעמלערס אויגן פראַסטיקן די צייטן,
אויף זיין שמערן גליען איינזאַמע ווייטן.

וּו אַהִינּ ?

אין נעפל-טליתים הילן זיך טאַלן אַצינד —
דעם בעמלערס געוויין גייט מיטן האַלבנאַכט-ווינט.

שווייגן בלומיקט אין פאַרלאַשענעם קאַרן;
די צוועלפטע שעה — איז אייביקייט געוואָרן.

נאכט לעך

שמערן פיבערן איבער שווארצע דעכער.
קאנאלן זינגען אויס אַ טונקל געזאָנג.
אַלע אויגן זענען פולע לבנהיקע בעכער
אַנגעפילט מיטן ביטערן מיטנאַכט-געטראַנק.

אבלדיק בעטן אַלמע נאַקעמע בוימער.
שמשורעס זענען שיכור פון פינצמערן נעקטאַר;
די רגע איז אַ שווייגנדיקער מתים-שומר
אין חלומות אויפגעבליטע פון צער.

שוועסמער, דו ביסט דער האַרבסט און רעגן.
איך פיר דייע טויטע קינדער צום חצות;
און אויף קאַלמע מיטנאַכטלעכע וועגן
ברענט אין אונדזער טרער אַ קינה-אות.

הייב אן — זיבן זונען האבן דיין שמיכל צעהעלט,
 אויף פליגל פון דער נאכט טראגט אַוועק זיך די אימה —
 שוין כישופט אין דיין בליק יענע קומענדיקע וועלט
 פון צעפלאַמערטע מלאכים און קאַיאָרן נאָך געהיימע.

דו ביסט דאָס ליכט וואָס שטראַלט פון אונדזער אויג אַרויס.
 פון אונדזער געבוירן-רגע ביסטו דאָס טיפע שווייגן;
 ווען דו שפּאַנסט פון אין-סופיקן בראשית אַזוי גרויס,
 הערן מיר אין תּהומיקן פּאַלן דיין געזאַנג פון שטייגן.

אין דיין שאַטן רוען מיר אויס פונעם הייסן מידבר-ווינט,
 אין דיין בענקשאַפט ווערן מיר תמיד אויפסניי געבוירן;
 ווען פון אונדזערע גלות-טריט דער שווערער צער רינט,
 מאַכסטו אין אונדזער חלום אויף ירושלים זוניקע טוירן.

פון דיין צאָרן שמידן מיר אויס אַ פּלאַמיקע שווערד
 און קריצן פייערדיק איין אין הימל: — משיח מוז קומען!
 און ביז דער לעצטער מת האָט דעם דערוואַרטן רוף דערהערט,
 האַסטו מיט דייע טרערן דעם פאַרשטיינערטן הימל איינגענומען.

דער לעצטער נביא האָט זיך צווישן דיר און גאָט געשמעלט
 און אַ פּלאַמענדיקער צעשמורעמט ער דעם פעלדזן פון אימה
 און טראַגט אויף זיין שמערן די לוחות ברענענדיק צעהעלט
 און אין זיינע אויגן דייע ליכטיקע קאַיאָרן נאָך געהיימע.

ביי דער ירמיהו-סטאטוע
אין אלט-זשענעווע

אייביק שטייען אויף טונקל-אלטע פלעצער
סטאטועס שטיינערנע אין קאלמן לבנה-שיין
און שלייכן טיילמאל אין אונדזערע חלומות
ווי פינצטערע רוחות ארויס און אריין.

דו אבער שטייט אזוי פארשוויגן און גרויס
אין רגעס שוועבנדיקע צווישן סוף און באגין
ווי א גואל א באפרייטער פון זיך און צייט
וואס איז אליין דער סוד און דער לעצטער זין.

ביי האלבנאכט-טוייערן זאמלמ זיך דיין פאלק
צו די ווייטן אויסגעשטרעקט זיין פלאטיקע שווערד;
בשעת דיין ווארט גייט אויף נאקעט און שווער
און ווי דיין צער בלייבט עם פון קיינעם דערהערט.

וויפל נעכט האט דיין אויג הייס אויסגעמונקלמ,
ווען גאטס צארן האט פארלאזן ירושלים קאיאר?
ביי די גלות-שוועלן צינדט תמיד דיין געוויין
דעם טרויער פון ערשטן און דעם יינגסטן דור.

פארשטיינערט שטיי איך צווישן חלום און וואך
פאר דיין סטאטוע אין דעם קאלמן לבנה-שיין
און ווייס: וועסט אייביק ציען אין אונדזער מיט,
גרויס ווי דער אין-סוף און ווי ער אויך — אליין.

אויף די וועגן פון יידישן חלום

אין חלום גייען מיר אויף פארלאשענע וועגן,
אונדזערע אויגן ברענען אזוי שווער און קאלט
און עמעץ טראגט פאר אונדז, אויף פארלאשענע וועגן,
אין הענט אין בלייכע אונדזער ווייסע געשמאלט.

די מוטער רחל קומט ארויס פון דער לבנה
אין מכריכים, איר פנים איז קרישמאליק-קלאר;
זי זעט, די האלבנאכט אין שוין פון דער לבנה,
פאלט ווי שווארצער שניי פון אונדזערע האַר.

פון די ברוינע בערג, די בערג פון יהודה,
רינט דעם אַדלערס טרויער און באַגלייט
די געפאלענע מלאכים אין די בערג פון יהודה,
אין שאַטנדיקן אַפּגלאַנג פון אַ הייליקער צייט.

פאר זיבן ברונעמער, די דעמערדיקע ברונעמער,
רעדט אַ ייד פון שלאָף צו די אבות און צום האַר —
און אויפן יידס אַשיקן שטערן, ביי די ברונעמער,
ברענט אַ פייערדיקער דאַרן און מידברשער צער.

עמען קריצט אין דער נאכט פארגעסענע תפילות
און פארלעשמ די גלות-רגע פון אונדזער מריט —
וואַקסן מיר צום הימל, ווי די שמילע תפילות,
און נעמען פון דאָרט גאָטס שווייגן מיט זיך מיט.

פאַר די טויערן, ירושלים בראשיתדיקע טויערן,
רעדט אַ נביא פון גאולה מיט אַ ניט-געבוירן קינד;
און דעם נביאס אויגן, פאַר ירושלים טויערן,
שליסט ווי פאַרהיילטע וואונדן אַ הייסער מידבר-ווינט.

אין הלום גייען מיר אויף פאַרלאַשענע וועגן,
אונדזערע אויגן ברענען אזוי שווער און קאַלט —
און עמען טראַגט פאַר אונדז, אויף פאַרלאַשענע וועגן,
אין הענט אין בלייכע אונדזער ווייסע געשמאַלט.

די באלאדע פון דער צוועלפטער שעה

מויערן — שמיינערנע פארהאנגען.
די לעצטע שעה איז אויפגעגאנגען
קיל פארטראכט.
אויף טונקעלע צווייגן שפינען
רגעס עפעס א מוד און צערינען
אין טראפנס נאכט.

גאסן — אויפגעוויקלטע פעכער.
אונטער די פארשוויגענע דעכער
וועקט זיך א ווינט.
ווי פון אויסגעטריקנע קוואלן
שמערן פארלעשן זיך און צעפאלן
בלוי — ווי היאצינט.

הייליק איז דעם בעמלערס וויינען;
מיף אין זיינע חלומות שיינען
מעת-לעתן פון נויט.
ווען ס'רויבערט איבער אים דער הימל
דעם לעצטן און פראסטיקן דרימל,
שמייכלט ער שמיל צום טויט.

אינעם קריגערס שטאלערנע אויגן
האָבן שלאָנגען גרינע אַדורכגעצויגן
בלומיקן טוי;
עמען בייגט זיך איבער זיינע ווונדן,
נאָר זיינע ליפן האָבן זיך אָנגעצונדן
קברמודיק-בלוי.

יחזקאלס ביינערדיקע שליחים
הילן זיך אין ווייסע תכריכים
און שווייגן קאלט.
איוב ווערט מיט יעדן דור געבוירן
און שפיגלט אין מיטנאַכט־מויערן
אבלדיק זיין געשמאלט.

אסתר, ווער זאל דיין שמייכל באַדאַרפן?
דודס פינגער האָבן אויף האַרפן
לאַנג שוין דערברענט.
ווען די צוועלפטע שעה איז אויפגעגאַנגען,
האַט גאָט פאַר די שמיינערנע פאַרהאַנגען
זיך אליין דערקענט.

אמן

אינעם געפרוירענעם גלאַנץ פון שמערן
פאַרגליווערט דאָס פנים פון אַ חיה;
די רגע וואָס בליט נאָך
אויף דער חיהס טוימע ליפּן,
דערשרעקט זיך
פאַר דעם קאַלמן שווייגן פון הימל.

איבער די שמוע מאַסקעס פון נאַכמלעכע פייגל
פאַרקלינגט דער פאַרשוויגענער
געקלאַנג פון שמערן-געדריי.
שוועסטער,
דיין ווייס-שמאַל פנים
בייגט זיך
איבער די קילע טייכן פון חלום
— די סודותדיקע שפּיגלען פון אמת.

די מינוט
וואָס האָט פאַר האַלבנאַכט זיך צעפליגלט,
צינדט אָן דעם אַמעס פון אָן אייביקייט —
און אויף אַלע טונקעלע וועגן
בליט אויף דער אָפּגלאַנץ
פון ברענעדיקע מלאכים
ביינאַכט
ווען פון שלאַפּט
שעפּטשעט דער פרומער: אמן!

מיר

פאר הערמאן העססע און ענטפער

וויי, זיבן זונען האבן מיין הארמן שארכן צעבראכן
און טויזנט נעכט רייסן זיך פון מיין אויג ארום —
די דורות אין גערענגל אין מיר ווילן זיך פאריאכן
און שוין מישט מיך מיין שווייס מיט די טויטע אויס.

דער אַמעס פון קריגער ברענט ארום דער ערד ווי פלאנעמן,
אויף מיין שטערן קריצן פעלקער היעראגליפן פון נויט —
מיין גייסט איז דער פלאמען-קימל פאר יחזקאלס סקעלעמן
און פאר הונגעריקע מלאכים אַ כבל-מורעם פון ברויט.

ער אַכער שווייגט. — אין אל שפאנט ער אייזיקע מינומן
און צעשיידט אונדז פינצטער אין נעכטן און היינט;
אזוי ציען מיר נאָקעט צווישן גוט און נישטגוטן
נביא און קינד מיט פייער-הענט צי מיטן וואָרט „פריינד“.

א, מיר זיינען ווי איוב נאָר צו זיך דערגאנגען,
דורך צער אין בלוטיקן אַש פון אַרעם און רייכן טראַט —
איינגעוויקלט אין קללות ווי אין פלאַמיקע שלאַנגען
בלייבט מענטש צו מענטש גלייך ווי גאַט צו גאַט.

אור שווייץ

פון א וואַנדערונג אין מאַדעראַנער טאַל
מיטן פרוינד און דיכטער קאַרל זעליג

איר ווילדע בערג
אין פאַרשמינערטן טרויער
די ווייסע גלעמשער
אַטמען
ווי פראַסטיקע לבנהם.
דעם אַדלערס טונקעלער פלי
כישופט
איבערן גרינעם אומרו פון טאַל.

שווייגן — דינע ווייסע טריט
דעמערן קאַלט אין מיין האַרץ;
אין מיינע אויגן וויגן זיך
די קילע וועלדער
וואָס די בערג טראַגן
אין הענט פון גראַניט.

שמוע געמער!
אייער צאָרן שמורעמט
אויס צעריסענע שמינערדיקע ברוסטן
פון אייביקייט צו אייביקייט
— בלינדער וואַסערפאַל!

מונקעלע גייסמער שוועבן
צווישן פעלדזיקע ווענט —
געשריי פון דער שקיעה
אויף נאַקעטע בערגשפיצן:
אין שפיגל פון אייגענעם בלוט
האַט אַ פאַרווונדערטער פויגל
דעם טויט דערקענט.

הייסער צער,
איר שמיינערדיקע מיטאנען!
אייערע שמוע נשמות
גליווערן צווישן דונער און בליץ!
אויפגעטורעמט אין שווייגן,
געשלאגן
פון שווערער מרה שחורה,
שמיים איר,
פינצטער פארשלאסענע גולמס
צווישן מענטש און גאט.

פיער
איז מיין ווילדע שרעק!
די שנייאיקע בערגשפיצן
שניידן דורך מיין הארץ
און לייכטן אין מיר קאלט
בין אין מיין טויט.

אין טאלן
גייט די נאכט ארום נאקעט
ווי דאס ווארט.
באפליגלט
פלאמערן בערג אוועק צו די שמערן.
אויף מייכן
ליגט אפגעקילט א זאמע לבנה;
די אנדערע
ליגט אין דער הייך אבלדיק געפאנגען.
פאר קלויסטערס
זעען דאס אלט-פארשוויגענע פויערטעס
און צימערן אויף:
„עס איז די הייליקע מאריא מאגדאלענא,
וואס טובלט זיך אין הימל,
אין טיך,
און וויל באפרייען
אונדז פון זינד.“
אזוי פיבערן די אלטע פאר קלויסטער פאלאצן.
נאר דער ווינט
זאגט בלויזאיק: עס פויקט אויף זילבערדיקע טאצן
א מויטער בער אצינד.

ממעמקים

קיל-בלויער זאָמֶד — די שמערן צערינגען,
ווייס שיט זיך די לבנה דורך די ביימער;
באלד וועט די נאכט — דער קברים-שומר,
פארלעשן איינזאמע נשמות און צערינגען;
פייערהענט צינדן אשיק דעם באגינגען.

אין אזא שעה, שוועסטער, וויינסטו פארלוירן
און שפיגלסט זיך אין די מוימע אויגן
פון דיינע קינדער וואס זענען אדורכגעצויגן
דיין חלום ווי רויך וואס גייט פארלוירן;
רחמים בעט די שעה פון זייער געבוירן.

נעם איך, שוועסטער, דיינע מרערן צוזאמען
און צינד זיי אָן ווי אַן אייביקן פאָקל
אין בלוטיקן אַש פון נעכטיקן סך הכל
און שפאָן מיט פאָרגעסענע דורות צוזאמען,
וועקן אַ פאַרשטיינערטן משיח מיט די פלאַמען

און זאג תפילה — ווער קען זי פארנעמען?
ווער זאל אין מיין תפילה נתגלה ווערן?
גאטס צארן וויקלט זיך ארום מיין שמערן,
באלד וועט ער מיין גוסס-דגע פארנעמען.
און שמום אין פינצטערער ערד זי איינקלעמען.

מיינע אבלדיקע מינומן בעמן שמיל נדבות —
דעם טוימן טאטנס פינגער צינדן פארן עמוד
מיינע אויגן אן אַזווי ווי אַ נר תמיד,
צולייכטן זאָלן זיי דער נאַכט וואָס זאַמלט נדבות
פאר ניט-געבוירענע אייניקלעך און טויטע אבות.

אין אַזאַ שעה, שוועסטער, די שמערן צעריינען;
קיל שיט זיך די לבנה דורך די ביימער
און ווי די נאַכט — דער קברים-שומר,
פאַרלעשן איינזאַמע נשמות און צעריינען;
אפשר איז ניט פאַראַן קיין שעה אין דעם באַגינען?

יידישער סאַנעט

ידישער סאָנעט

די פּראָנאָנציוואַנציק סאָנעטן פאַר רעגי און טשאַרלס אוקין

א

דו פאַרנעמסט נישט מיינע אייביקע יסורים!
בין איך אפשר נישט דיין לעצטער וועג, דיין זין?
דאָס אויג מיינס וואָס אין העלן ליכט אַנטפלעקט דיין פּורעם,
בלייבט אַלץ פאַרגליווערט אין דיין האַרשן יום-הדין.

דו ווינסט מיך אַדלערדיק אויף פּלאַמענדיקן שטורעם
און שלידערסט מיך — אַ טראָפּן צום צערין.
מיט טויזנטער לשונות ווי ביים בכל-טורעם
פאַרטונקלסטו אין מיר דיין אייגענעם באַגין.

איך ווייס, פון פלייש און בלוט בין איך געמאַכט,
מיין גייסט איז נאָר אין דינע טואונגען געפאַנגען
און פינצטער אויף דער וואַג פון מאַג און נאַכט

בין איך דער אַטעם נאָר פון נאַקעטע פאַרלאַנגען —
און אפשר נאָר אַ קראַפט וואָס איז נאָך נישט דערגאַנגען
ווי דו — צו לעצטער און באַשמימענדיקער מאַכט?

יידישער סאַנעט

ב

וויי אונדז! מין מוזן מער ווי אונדזער וואָרט פאַרבלאַסן,
הגם מיר זענען דעם בראשית'ס אָנהייב-זין;
מיט וועלם-באַשאַף קען אונדזער דימיון זיך פאַרקנסן,
נאָר ניט מיט אונדזער לעצטן, אונדזער אור-באַגין.

דו אַמעמסט אַזויס אין יעדן וואָרט דאָס לעבן קיל-געלאַסן
אַזן אייביק זעסטו שמוס פון שמערן דעם צעריין;
פון ליבשאַפט איז דיין גייסט באַפליגלט און פון האַסן,
נאָר זאָגן קענסטו קיין מאַל ניט ווי גאַט: איך בין!

מיר זענען שפיגל פון זיין שווייגנדיק געשמאַלט.
דורך אונדז האַט ער דאָס לעבן מיט דעם טויט פאַרבונדן;
ווען איינס פאַרלעשט זיך און אין קברים-אַש צעפאַלט,

איז העל פון ס'ניי אַ צווייטם שוין אָנגעצונדן.
אַזוי פאַרגייען מיר און גייען אויף אין ווונדן
און לעבן אייביק היים און שטאַרבן אייביק קאַלט.

יידישער סאַנעט

ג

פאַרלאַשן איז דעם נביאס ליכט אין נביאס חלום
און אַפּגעטון פון אונדז איז לאַנג שוין יעדער נס;
אונדז בלומיקט שוין דיין וואָרט אפילו — שלום!
און תמיד זעטיקט אונדז דער סם פון דיין מעת-לעת.

עמעץ זייעט פינצמער מאַן פון הכל און הכלים,
און נאַקעט ליגן מיר אין אומקום פון פאַרגעס —
בעת אַ פרומער מלאך שעפטשעט אַלץ: באַצאָל אים!
ביז-וואָן' איז קבר וועקט דער וואָרעם זיך צום פרעם.

און ווען מיר האָבן דיך אין אונדז געוואַלט דערגרייכן,
דערוועקט אים דיין יצירה-מודותדיקן זין —
צעוויקלט האַסטו אונדזער סוף. אזוי ווי אין באַגין,

שטייט ווידער ניי פאַר דייע שטיינערדיקע הייכן
אַ נייער דור און פיבערט פראַסטיק אויף אַ צייכן
ווי מיר — ביז צו די רגעס פונעם לעצטן יום הדין.

יידישער סאָנעט

ד

מיט וויפל נעכט האָסטו זייער בליק געשלאָגן,
מיט וויפל פיין האָסטו זייער מי פאַרברענט!
זיי שפיגלען זיך אין קברימדיקן מאָגן
און ברענגען שטרעלן דיר אין טויטע הענט.

דער נביא ציט מיט דיין באַשאַף-מחשבה;
אין פרעמד פאַרטריבן, פּראַסטיקט ער אין ווינט.
עס גליט דיין שווייגן קאַלט ווי אַ נדבה
און ווי די שאַרף וואָס שעכט אונדז נאָך אַצינד.

מיט סס צעגיסט זיך ליבשאַפט אין נשמה,
ווען נאָר מיט שינאה איז די וועלט פאַרקנסט;
אין קבר וועקט מען זיך ביים וואָרט: נקמה!

דער טויט שטייט הינמער יעדן פריינד צו גאַסט;
און וווּ די רגע ליכטיקט שמיל דיין ווערן,
דאַרט בליט נאָר זייער טויטנשוויים — און מרערן.

יידישער סאַנעט

ה

זיי טראָגן נאַקעט זיך ווי גלאַנץ פון שמערן
אויף הייסן אַמעם פון די פלאַמען-פליגלפערד
און האַלמן אין די הענט צעווייגט אַ בליציק שווערד
צעברענט פון אור-צייט שוין אין טונקעלע באַגערן.

די רגעס וואָס דיין אייביק ליכט זיי זאָלן מערן —
זיי טונקלען אויס דאָס אויג אונדז ווי די קבר-ערד;
און יעדער נייער דור וואָס פרוכפערט זיך און מערט,
צערינט אין ים דעם זאַלציקן פון אייגע טרערן.

אין שאַטן זוכן מיר פון יעדן טאָג דיין שלמות;
באַפליגלט פון נשמה פון דיין אַל און טויט —
געפינען מיר נאָר אין מצבות איינגעקריצט די אימות

פון אַ וועלט וואָס אייביק ליגט אין נויט
און אַמעמט תמיד דיין בראשיתדיקן גלאַנץ,
אַ ווונדערלעכע אין איר פאַרם און דאָך ניט גאַנץ!

יידישער סאַנעט

1

פאַרשטיינמע פעלדער אונטער חשכות-נאַכט;
דעם זעלנערס שאַמן צימערט תמיד לאַנג
פאַר רגעס פונעם לעצמן שלאָף. און באַנג
און שוואַרץ ביי אים אַ מלאַך זיך פאַרטראַכט.

פון זעלנערס שלייפן סופיקט רויט די שלאַכט;
זיין מורא וויקלט אים אַרום — אַ שלאַנג!
צערינגען באַלד וועט שמיל זיין לעצטער קלאַנג
ביי קילע טויערן פונעם טויט פאַרמאַכט.

ווער צינדט אויף אונדזער שטערן משוגעת?
איז אפשר דער סך הכל דאָס, דיין זין?
אַז תמיד, שוין פון ערשטן אור-באַגין,

מיר ציען אין תכריכים שוואַרץ פון האַס,
און דאָס וואָס אונדז מיט לעבן האַט פאַרקנסט,
דיין נאַקעט וואַרט איז און דיין טויטער גאַסט.

יידישער סאַנעט

ז

צו דיר מתפלל בין איך אין יסורים
און רוף דײך היים אויס מיפער נויט;
אַ רגע-בלענד בין איך פון גייסט און פורעם,
צום לעבן צוגענאַפלט און צום טויט.

דעם אַדלער וואָס דו וויגסט אין בליצן-שמורעם,
דעם נאַקעמן ווי איך — נאָר בין און תויט —
אים טראַגסטו העכער איבערן ככל-מורעם
וואָס מיר מיט טויטשוויים האָבן אויפגעבויט.

איך ווייס, מיך האַסטו פון דער ערד גענומען,
מיין אויג האַסטו צעהעלט מיט ליכט וואָס רינט
אין אונדזער גרויסן צער וואָס איז שוין בלינד

פון אייביקן פאַרגיין און אייביק קומען,
אַז בלייבן זאָל עס ביזן גאַר-פאַרשומען —
אַ סימן פאַר דיין אייביקן אַצינד.

יידישער סאַנעט

ח

מיין גייסט — וואָס ביסט מיין צער און ווילדער פלאַמען-רייטער —
אין בויגן דיינעם — וועלכער בלייב איז נישט געשפּאַנט!
דו ביסט מיין שמאַלצער און געטרייער ליכט-באַגלייטער
און ווינסט די ערדקויל אויף מיין נאַקעטיקער האַנט.

פאַרזאַמלט האַבן זיך אויף אויסגעברענטע שייטער
צו תפילה מיינע אבות, בלוטיק און אין שאַנד;
אין חושך זייגן מאַמעס טויטע קינדער ווייטער
און פרעגן: גאָט, וווּ איז דיין אַלט און הייליק לאַנד?

צו כישוף-הימלען האַסטו מיך מיט זיי געריסן,
נאָר מיינע פליגל מיר מיט דונער-בלייב פאַרברענט!
און מיין אַראַפּפאַל וויפל תהומען מוזן שליסן,

ביז דיין בראשית כ'האַב אין קלענסמן שטויב דערקענט?
און קרוינסטו אפשר נאָך איין מאַל מיין לעצט פאַרלאַנגען —
פאַרלעש מיך, איידער ביסט אַליין צו גאָט דערגאַנגען!

יידישער סאַנעט

ט

דיין מרת-שחורה, איוב, וויל אלץ גאָט דעראיילן,
אַ פינצטרע וויקלט זי אַרום זיך אונדזער שמערן;
צום הימל שמרעקסטו אויס די הענט ווי פייערזיילן,
אין דינע אויגן ימען אַמעמען פון טרערן.

די ניט-געבוירענע אייניקלעך, זיי טון דערציילן
פון אונדזערע געשמראָפּטע מענטשלעכע באַגערן;
פון יעדן גוף אַ מכה וועט אַרויס זיך שיילן
און ווונדיקן — אַ סימן פון זיין קאַלט צעשמערן.

צינד אָן די חושים אין זיין וואַכנדיקן גייסט,
לאַז הענגען שמום פון טאָג די וואַגשאַל און פון נאַכט
און ווייס: ווי לאַנג אַ מענטש אויף אונדזער ערד נאָך וואַכט.

איז ער אַן אַפּגלאַנץ נאָר, אַן אַמעם נאָר וואָס קרייזט,
אַרויסגעאַמעמט הייס פון זיין פאַרשוויגנער מאַכט,
און קיין מאַל ווערט ער ניט פון איר און ניט פון זיך דערלייזט.

יידישער סאַנעט

געשטאַלטן איר פאַרלאַשענע פון אימה,
מיט אויגן — ימען שוואַרצע פון דער צייט;
נאָך טורמען כוחות הויך זיך די געהיימע
פון געמער אייביקע מיט מענטש אין שטרייט.

און פעלקער ציען צו תהום-אין-סופן
און גייען אויף אין פייער פון דער שלאַכט;
די שמערנס האַבן זיי פאַרבלומיקט אַפן —
צעהאַקטע לוחות אין דער שינאה-נאַכט.

אז אַלץ וואָס ער געבאַטן, איז פאַרגעסן;
אויס קברים מאַנען טויטע חשבון, זין;
אַריינגעוויקלטע אין גרויל-מעט-לעתן

זיי צינדן שוואַרצע ליכט צום יום-הדין.
נאָר ער פאַרשוויגן איז פאַר אונדזער וויי
און וויל אויס צער דעם מענטש ניט מאַכן פריי.

יידישער סאַנעט

יא

איר דורות, איר פאַרשוויגענע פון קאַלטן טויט;
איר וועלדער, איר פאַרשטיינערטע צו אין-סוף-נאַכט —
ווען אונדזרע שמערנס רויכערן פון שרויט
און פון די ליפן בלוטיקט אויס די שלאַכט

פון אונזער שוואַרצע פּאַנען פול פון טיפער נויט —
אין שווייגן שטייט ער פּראַסטיק איבער אונדז פאַרטראַכט
און טיילט די רגעס אויס ווי לעצט געבליבן ברויט;
און שוואַרץ מיר רופן אַלץ נאָך צו דער לעצטער שלאַכט!

איר דורות, שאַמנס אַלע איר פון רגע-בלענד,
אין ימען זאַלציקע פון קאַלמער מרה שחורה —
איך ווייס, אַז תמיד, ווען מיר האָבן בלוט דערקענט

און דעם בראשית-גייסט וואָס פרייד צעהעלט און מורא —
פאַרבליבן זענען מיר סיי מענטש און סיי דער בורא
און ביידע האָבן נאַקעט מיר אין זיך געשענדט.

יידישער סאָנעט

יב

געשטאַלמן העלדישע אין קבר פון זכרון,
קרישמאַל-בערג אויפגעטורעכטע פון אור-אַמאַל —
דער אַמעם דער צעוויקלמער פון אייער צאַרן
ווי אַדלער טראַגט ער אונדז אַריבערן חשכות-טאַל;

ווען שינאה איז אַ ברענענדיקער טייך געוואָרן
און מעסערדיק ווערט מענטשנס בליק ווי פייער-שטאַל —
זענט איר צעוואַקסן גרויס אַזוי אין אונדזערע יאָרן
און ווידער ציען מיר אַרויס פון ביינערטאַל.

אויף ס'ניי טראַגט איר מיט אונדז זיך צו דערגרייכן
צו יענע וויימן וווּ דער מענטש זאַל לעבן פריי —
די פעלקער אַבער שלאָגן אויף די פעלדזן-הייכן

אַ שלאַכט אַ בלומיקע בראשית-אַלט און ניי —
און נאַקעט בלייבן מיר מיט אונדזערע פאַרלאַנגען
און וויי! צום אַנהייב ניט און ניט צום סוף דערגאַנגען!

יידישער סאַנעט

יג

פארשווינגע זונען, קאלטע היערזאגליפן-צייכן,
אין אייך האָב איך אַן אָפגעשמאַרבן פּאַלק דערקענט.
געשמורעמט האָט עס מיט אַ הייסן שמערן די הייכן —
לסוף צערונגען ווי די שאַמנס אויף די ווענט.

מיר אַלע קעגען זיך צו זייער גורל גלייכן:
אין זייער צער אויך אונדזער האַרץ האָט זיך דערברענט;
און זייער דורות-חלום הערט נישט אויף צו שלייכן
אין אונדז מיט אַש-קאַיאָרן אין פאַרברענטע הענט.

יאַרמיוזנטער באַצווינגט האָט איר מיט אייער שווייגן
און ווען אין קבר מוז זיך אונדזער בענקשאַפט לייגן,
בלייבט איר דער סוד פון אייער אייביק נייעס גאַנג;

ווען גאַט אין אונדזער פנים שפיגלט זיך און באַנג
זוערט אים פאַר אונדזער שווערן פאַלן, שווערן שטייגן —
בלייבט איר אייך תמיד גלייך אין אייער מאַס און קלאַנג.

יידישער סאָנעט

יד

זיין וואָרט גייט אויף ווי דאָס קאַיאָרן-ליכט,
און שמרעלט אין אַלץ דעם אָנהייב שמיל אַרײַן,
בעת זיין טונקל-שווייגנדיק געזיכט
פאַרשטיינערט איז אין אייביק-טיפער פּײַן.

אין הימלען אָפּענע ער קריצט זיין ציל;
ווער קען ביים נביא דען דעם לעצטן מיין?
אין צייטן קרייזן זיי פּלאַנעמיש-קיל,
אומענדלעך שפּאַנען זיי בשעתן שמיין.

דער לעצטער איז אויך אַלץ בראשית-גלאַנץ;
זיין בליק — דעם הימל צינדט ער בליציק אָן,
זיין אַטעם האַלט די ערד צונױף — און גאַנץ

איז ער אין אַלץ דער שמענדיק נייער מאַן;
נאַר ווען פון אונדזער טרער זיין שמערן גרויט,
דאַן ווייס איך: לענגער לעבט פון אַלץ דער טױט.

יידישער סאַנעט

טו

— דו לעצמער שוידער, פראַסטיק-קאַלט פאַרשטומען —
דער מאַג, די נאַכט אין גוסס זיך צעפאַלט;
צום מישפּט פון תּהום ביסמו געקומען,
אַרויפגעשטיגן קיל און שמום צעשטראַלט

— פון גרויסן שווייגן. אייביק-אַלמער טרויער —
ער טריפט פון דיינע פליגל, שוואַרצער מלאַך,
און אַלץ פאַרשוויגן שטייסטו אויף דער לויער
און מעסט קיין צייט ניט, מעסט ניט קיין מהלך.

און אפשר שטייט שוין איצט מיין רגע שטיל?
נאַר מיין נשמה וויגט זיך אין יסורים,
זי יאַגט אַרום זיך ווי אין הייסן שטורעם

— און פינצמער פרעגט זי נאָך דעם מענטשנס ציל —
נאַר דו, דו שפיגלסט גרויס זיך אין מיין פורעם,
און ביסט בראשיתדיק פאַרשטיינט און קיל.

יידישער סאַנעט

מז

דו אַמעמסט תמיד הייס אין וואָרט: נקמה!
און פריידיק בליט דיין בליק אויף קאַלמער שווערד;
דו זאַמלסט איין די מתים צו נחמה
און זייער שומר בלייבסטו אויף דער ערד.

די קללה איז דיין סימן אין מלחמה.
דיין טריט אַ נימ-געבוירן קינד דערהערט —
מיט שרעק האַסטו צעאַשט אונדז די נשמה,
פון דיין געפרויענעם בליק ווערט אַליץ צעטרערט.

דער שוואַרצער רעגן ביסטו פון די ציימן
און יעדער דור בליט אַליץ נאָר פאַר דיין שניט;
נאָר וואָס פון זייער גייסט און זייער טריט

איז אויפגעגאַנגען נאָך פון דורות-וויימן,
איז אויך פון גאַט אַ צייכן — און באַגליימן
וועסטו דו ניט מער עם אין דיין קאַלמער מיט.

יידישער סאַנעט

יז

איר דורות איר פאַרשמינמע אייביק נאָר צו שמומען,
איר אַמעמט תמיד צווישן האַלבענאַכט און ווינט;
ווען אייער שווייגן האָט צעבליט די שוואַרצע בלומען
אין אונדזער חלום, ווערסמו, אונדזער רגע, בלינד.

לבנהיק-קיל און שטיל די מוימע שוועסטער קומען,
אין זייער שטערן איינגעקריצט איז זייער זינד;
זיי מראַגן קינדער מויט-געבוירענע — באַנומען
פון קאַלטן צער וואָס לעשמ דעם אַנהייב און אַצינד.

איר רופט צו תפילות מיך, פאַרגעסענע איר מתים,
ווי ס'וואַלט זיך אייער אַנהייב אויף דאָס ניי צעהעלט —
און וויקלט מיך אַרום מיט שעהן ווי מליתים,

אַז לעבן זאָל איך אין אַ צווייאיק-פרעמדער וועלט;
מיין גורל-חלום וואָס צו גאָט איז עולה-רגל,
זאָל ווינטיקן צו אים אויך אייער שוואַרצן זעגל.

יידישער סאָנעט

יח

פאַרשטיינערט פון דער ערד ווערט איר נאָך אַלץ געטראָגן.
צו שפיגלען אין די הימלען אייער נאַכט-געשטאַלט —
איר מתים — וויל ניט אייער שווייגן גאַט דעריאָגן
אין אונדזער רגע וואָס צערינט שוין ווייס און קאַלט ?

ווען אייער שמילע האַפנונג איז אין אונדז פאַרפלאַכטן,
ווערט אייער פאַל פאַר אונדז פון אויפשטייג דער באַגין —
כאַטש נאַקעט איז דאָס מעסער וואָס האַט אייך געשאַכטן
און נאַקעטער די שעה פון גרויסן יום-הדין.

ווי טונקל לייכט דאָס פעלד פון אייער שווערן שווייגן
און אַמעמט צווישן פעלקער קיל אין זייער בליק!
מלאכים זעט מען פינצטערע אַנדערשטייגן

וואָס ברענגען זייער תפילה אויף דער ערד צוריק.
און טראָגן די געשטאַלט פון אייך לבנה-הענט,
זעט אויס: ער האַט נאָך אַלץ ניט זיך אין אייך דערקענט.

יידישער סאָנעט

יט

איך וויל איך, קאלמע נאכטלעכע געשטאלטן,
באשווערן: איין מאל לאַזט דאָך, ערגעץ ווו
פארשלאָסן בלייבן זאל זי און באהאלטן,
אַט אַ די געטלעכע, די שפעטע רו,

ווען אלע בלויע נאָקעטע געשטאלטן
צו מיר און דיר פארליבטע שמייכלען צו
און טרינקען פונעם בעכער, דעם ערד-אלטן,
מיט גאָט די ערשטע און די לעצטע רו.

און אפשר וועט איר מיך אין צער דערהערן,
איר פינצטערע מלאכים פון דער נויט:
וואו אייער גייסט אין שמענדיקן צעשמערן

אויף פלינגלען פינצטערע אונדז ברענגט דעם טויט —
האַט אונדזער דורותדיק און אייביק ווערן
כביכול שמייכלענדיק עם אויפגעבויט.

יידישער סאָנעט

ב

לבנה — בלייכער שאַמן פון פאַרשוועכטן קינד.
אין שווייגן ליגט פאַרשמיינערט איצט דער וואַלד.
די אויגן פון די שלאָפנדיקע ברענען קאַלט
אויף פליגל, פינצטער-נאַקעטע, פון נאַכט און ווינט.

אייזיק איז דער אַמעם גאַטס, בעת ער רינט
אין דעם אבלידיקנס פרומער וואַקס-געשמאַלט —
דער מאַמעס לעצטער שמייכל איצט אין אַש צעפאַלט;
אפשר איז ניט מער פאַרהאַן קיין שעה אַצינד?

די ביינער וואַרמן ניט מער אויף אַ נס אין מאַל;
פאַרלאַשן איז דאָס ליכט פון חלום און פון וואַר;
תמיד קלאַגט יחזקאל אין דעם לעצטן דור

און פינצטער לעשט ער אויס דעם היינט און דעם אַמאַל.
זע, די איז-סוף-רגע צווישן זיין און מוים
מיילט שוין באַלד מיט מיר און דיר איר לעצט שטיק ברויט.

יידישער סאַנעט

כא

מיין שוועסטער דו פון אונדזער זונען-יונגט-מעג,
נשמהדיקער שפיגל, ריין-קרישמאליק קינד —
די היה וואָס דער יעגער האָט געזוכט אין וועג,
מיר האָבן תמיד זי באַהאַלטן שמיל אין אַוונטווינט.

די רגעס אונדזערע — זיי האָבן רוישנדיק געבליבן
אין זילבערדיקן גריל פון זומערדיקן פעלד;
גערונען תפילהדיק אין חצות פון מאַטנע ליד,
מיט כישוף-שאַטנעס פון אַ מייף-פאַרבענקטער וועלט.

ויהי — געווען אַ מאַל אַ הייליק-שמילע שמאַט
און ווי דער רויך פון האַלבנאַכט שוואַרץ איז זי אַוועק;
נאָר זע, ס'איז תמיד נאָך דער אייביק-גרויסער גאַט.

גרויס אין אונדזער האַפענונג, אין אונדזער שרעק —
פאַרברענט ער אַשיק אונדזער וואַגלדיקן מאַט
און נעמט פון אונדזער אויג דאָס לעצטע ליכט אַוועק.

יידישער סאָנעט

כב

מיין אוצר, מלאך דו מיט די קרישמאָלנע פליגל,
פאַרכישופט גלאַנצן דו פון האַלבענאַכטיק שפּיל!
זיין העכסטע מאַס ביסט תמיד דו, זיין פּורם און ציל
און אפשר פון דעם אמת גאָר דער ריינער שפיגל?

זיין אויג רומ ליכטיק אויף דיין דעמערדיקן וויגל
און בלוי צעהעלט עס איבער דיר קדושהדיקע שטיל —
גענידערטע מלאכים קושן דיך אין שמערן קיל
און גלי'ן אין האַרץ דיר איין פון צייט דעם זיגל.

באַלד וויקלט זיך די זון אַרום דיין גבורה-האַנט!
הייב אָן! דיין אַדלערבליק צעריסן האָט די וויימן —
דיין שמערן שמורעמט בליציק באַלד אין אַלע זיימן.

פון גאַט צעלויכטן, מענטש און קינד און אבות-לאַנד;
נאָר עמעץ, וואָס נאָך ניט געבוירן, ניט באַקאַנט,
וואַרט פינצמער שוין און וועט דיך אין דיין סוף באַגלייטן.

יידישער סאַנעט

כג

פון דורות אַנגעפילטער בעכער דו מיט סמען,
וואו אונדזער היינט זיך מישט מיט דעם אַמאָל —
דיין וואָרט צעפלאַקערט זיך מיט צאַרנדיקע פלאַמען
און דונערדיק שטייט אויף דיין ביינערטאָל.

ווען דיין בראשיתדיקער אַמעם שליסט צוזאַמען
די טויטע קנאַכן אין אַ פּורמענדיקער שאַל,
דאַן וועקן אויף אויס קאַלמן שווייגן זיך די שמאַמען
און טרעפן אַלץ אַ הימל האַרט נאָך ווי קרישטאָל.

ביסט גרויס אַזוי פון אין-סוף-אַמעם שמיל צעברענט
אין אונדזער דורותדיקן הלום אויפגעשמאַנען
און דו צעהעלסט אַ לעצטן סוד וואָס איז פאַראַנען

אין אַנהייב וואָס נאָך קיינער האָט נאָך ניט דערקענט;
נאָר באַלד וועט דיך די רגע שווייגנדיק דערמאַנען,
אַז דער באַשאַף פון אַלץ ליגט נאָר אין זיינע הענט.

יידישער סאַנעט

כד

דו גרויסער גאַט, דו גאַט אין אַלע אונדזערע צייטן!
דו, זע: געוויקלט אין תכריכים פון מעת-לעתן,
עס וואַגלט אום דיין פאַלק אין גלותדיק פאַרגעסן,
אַ מלאך אַ פאַרשטיינערטער מוט עס באַגלייטן.

די זונען דינע פלעגן זייערע טריט צעהעלן,
פאַר די פאַרכישופמע ירושלים-טויערן;
אַט דאַרט וווּ דו האַסט נביא און דאַס קינד געבוירן
מיט ליכט בראשיתדיקן אויף די דורות-שוועלן.

עס אַטעמט אונדזער בליק שוין ניט מער אין דיין ווייט;
דער דאַרשטיקער געפינט סיי ווי דיין קוואַל ניט מער;
אַז אַליץ: דער מענטש, דער הימל, זיין, באַשאַף-באַגער.

פון ספקות איז און פון דיין שווייגן קאַלט באַגלייט —
און וואָס פון אונדזער דימיון אויפגעבליט איז שווער,
איז בלינד אין דויערדיקן און איז אַש פון צייט.

הייליקע שעהן

הייליקע שעה'ן

פאר יוסף בערנפעלד

הייליק שקיעהדיקע שעה!
דעם מאַמנס שטילע תפילה
און די אַנגעצונדענע רגעס,
אַטעמען
ווי נאַכטרויזן
מיט טונקעלן ליכט און רו —
זיין שאַטן
אויף די ווייסע ווענט
וויגט אַריין
דאָס שווייגן פון פאַר חצות.

די ברכות
וואָס נעסטיקן
אין דער מאַמעס קיילעכדיקע אויגן,
צעפליגלען זיך
מיט שמערנדיקער שטילקייט;
איר פרומער שטייכל
באַגלייט אונדז
דורכן חשכותדיקן גאַרטן פון שלאָף.

שבת.
מיט אַטעמדיקער סודותדיקייט
ציטערן דער מאַמעס ליפן
און באַהעפּטן זיך
מיט די נשמהדיק-צעברענטע ליכט;

אירע סאַמעטענע טריט
ווערן שמיל און ווייס;
דורך די שלייערן
די נעפּלדיקע
פון איר טיפּן שווינגן
פאַרנעמען מיר דעם אַמעס
פון דער וועלטס שלאַגנדיקן האַרץ.

הייליק-שבתדיקע שעה!
דער מאַמעס שמילע הענט
און איר לייכטנדיק פנים
אַטעמען מיט בענטשנדיקער רו:

— לאז אונדז, הימלישער דו,
וואָס מיר זענען דיין אייביקער קרייז,
אויפגיין אין דיין רו
ווען מיר וועלן ווערן אלט און גרייז,

און אונדזער זאַמען
לאז בליען נאָר פאַר דיר, פאַר דיין לויב,
פאַר דיין הייליקן נאַמען,
דו — וואָס האָסט אונדז באַשאַפן פון שטויב —

און די מרערנדיקע בלויקייט
פון אירע שבתדיקע אויגן
עפענען אונדז די מויערן
פון אַ לאנג פאַרגעסענעם הימל.

אינה אלם

11 איבעריק ווערט מיר
12 דער אָנהייב
13 מלחמה
14 מיין מאַמע
16 דאָס געטאָ ברענט
18 מען פירט זיי צום שחיטה-פלאַץ
20 מיין פאָלק
22 מיר קענען אייד
23 שויט און ווידערגעבורט
26 קוים זע איר דיין שטייגערן פנים
28 די באַלאַדע פון ישו און אַ יידיש קינד
30 אַ קליינע באַלאַדע
32 דעראינערונג
34 איך הער די שויםע וויינען
36 ברוינע שקיעה
37 אַן אַלט מאַסיוו
38 פאַרוואַנגלמע דורות
40 ממעמקים
42 מע אנו
44 די ביינער אין טאָל ליגן פאַרגעסן

געזאַנג פון פאַרגיין

49 צו די פאַרלאָשענע דורות
52 בראשית
53 דער קרייז
54 האַרבסטיקע שעה'ן
58 איינזאַמקייט און דערמאַנונג
61 טיפענישן פון עבר
65 אומעט
66 שקיעה
68 מרויעריק לעבן
70 געזאַנג פון פאַרגיין
72 שפיטאָל-באַלאַדע
76 שרעק פאַרן שויט
77 ביים אָפענעם קבר פון אַ דיכטער

78	„גיי=נאָר“
79	באַלאַדע
80	האַרבסט
81	דו
82	די שוואַרצע וואַסערן
84	דו וואָס פּרענסט ביים בלינדן גורל
86	צום אין=סוף
88	דער מענטש
90	מענטשלעכער טרויער
94	אין=סופיקע רגעס
95	צוויי סטראָפּעס

געזאַנג פון אַ וואַכנדיקן

99	אין שמילע רגעס
100	און דו זאָגסט : עם איז נוט
102	אמן
104	די רגע פאַר מיטנאַכט
106	געזאַנג פון אַ וואַכנדיקן
107	נאָך אַ נאַכט
108	אירלייע
109	צו לאַהן
110	האַסט מיר פאַרלאָזן
112	הערסטו גישט ?
113	מיין שוועסטער
114	שמיל גייסטו יעדע נאַכט
116	דערצײלט דיר דער שפּיגל
117	נעכט
118	מיטנאַכט פאַר אַן אַלמן בית=עולם
119	נאַכט=עלעגיע
120	וואו אַהין ?
121	נאַכטלעך
122	רחל
123	ביי דער ירמיהו=סאַטוע אין אַלט=ושענעוו
124	אויף די וועגן פון יידישע חלום
126	די באַלאַדע פון דער צוועלפּטער שעה
128	אמן
129	מיר
130	אורשוויץ
133	שוויצאַריש מאָטיוו
134	ממעמקים

יידישער סאָנעט

- 139 א דו פאַרנעמסט גיט מיינע אייביקע יסורים
- 140 ב וויי אונדז! מיר מוזן מער ווי אונדזער וואָרט פאַרבלאַסן
- 141 ג פאַרלאַשן איז דעם נביאס ליכט און נביאס חלום
- 142 ד מיט וויפל נעכט האָסטו זייער בליק געשלאָגן
- 143 ה זיי מראַגן נאַקעט זיך ווי גלאַנץ פון שמערן
- 144 ו פאַרשטיינטע פעלדער אונטער השכות=נעכט
- 145 ז צו דיר מתפלל בין איד אין יסורים
- 146 ח מיין גייסט — וואָס ביסט מיין צער און ווילדער פלאַמען=רייטער
- 147 ט דיין מרה=שחורה, איוב, וויל אַלץ גאָט דעראַיילן
- 148 י געשמאַלן איר פאַרלאַשענע פון אימה
- 149 יא איר דורות, איר פאַרשוויגענע פון קאַלמן טויט
- 150 יב געשמאַלן העלדישע אין קבר פון זכרון
- 151 יג פאַרשווינגע זונען, קאַלמע היעראַגליפן=צייכן
- 152 יד זיין וואָרט גייט אויף ווי דאָס קאַיאָרן=ליכט
- 153 טו דו לעצטער שוידער, פראַסטיק=קאַלמ פאַרשמומען
- 154 מז דו אָטעמסט תמיד היים אין וואָרט: נקמה!
- 155 יז איר דורות איר פאַרשטיינטע אייביק נאָר צו שמומען
- 156 יח פאַרשטיינערט פון דער ערד ווערט איר נאָך אַלץ געמראַגן
- 157 יט אייך וויל איד, קאַלמע נאַכטלעכע געשמאַלן
- 158 כ לבנה — בלייכער שאַמן פון פאַרשוועכטן קינד
- 159 כא מיין שוועסטער דו פון אונדזרע זונען=יונגט=מעג
- 160 כב מיין אוצר, מלאך דו מיט די קרוישטאַלגע פלינגל
- 161 כג פון דורות אָנגעפילטער בעכער דו מיט סמען
- 162 כד דו גרויסער גאָט, דו גאָט אין אַלע אונדזערע צייטן

הייליקע שעה'ן

- 165 הייליקע שעה'ן

פון זעלבן מחבר איז דערשינען 1947 אין פארלאג

קארל פאזען אין ציריך:

הערסטו נישט, יידישע לידער.

(אין לאמיינישער טראנסקריפציע מיט א דייטשער איבערזעצונג).

אין פארלאג
די גאלדענע פאוע

זענען דערשינען:

מיעדניק	אהרן:	משלים, ערשמער באנד
"	"	משלים, ערשמער באנד, גרויסע אויסגאבע מיט 20 צייכענונגען פון מ. באהעלפער.
"	"	פאעמען 1.
יונגמאן	משה:	אין שאטן פון מולד, פאעמען.

דאָס בוך איז געדרוקט אין 1200
עקזעמפלאַרן. 50 עקזעמפלאַרן זע-
נען געדרוקט אויף לוקס-פאַפּיר
ARCHES און נומערירט
פון 1 ביז 50

פארענדיקט דעם דרוק דעם ערשטן
יולי איין טויזנט ניין הונדערט דריי
און פופציק אין דער דרוקעריי פון
י. שעכטער אין פאריז

געזעצט פון מרדכי הערשבוים
געדרוקט פון נפתלי מילנער

